Nr. 108 (15.187). Lwów, sobota 13. maja 1939. Rok LX.
Ч. 108 (15.187). Львів, субота 13. травня 1939. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Лєгіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Промова Далядіє.

ПАРИЖ, 11. 5. АВАС. Премієр Далядіє виголосив сьогодні в парляменті таку промову:

ПРИВІТ БОЄВИМ СИЛАМ ФРАНЦІЇ.

„По прочитанні палаті відозви президента республики, відозви надхненої шляхотними патріотизмом і високим громадянським почуванням, **моїм першим обовязком є післати в імені републики привіт тим всім молодим людям, що на землі, в повітрі й на морі боронять Францію та її імперію перед всякими небезпеками. Привіт наш шлемо теж цілому народові.**

Від багатьох тижнів той нарід готов перенести всі тягарі і протиставитися всім пробам послабити його моральну відпорність, спробам, що їх хтонебудь хотів би вжити, в надії, що краї волі виявилися би більше вражливі на довготривалу напругу нервів, як краї, в яких панує примус, мовчанка й служальство.

Молоді французи рішені перенести всі зусилля, яких від них вимагають, не даючи послуху ніякій закордонній пропаганді, що намагалася би сіяти зневіру. Вони гідні свого народу та його світлої історії.

ФРАНЦІЯ ВАРСТАТ ПРАЦІ.

Франція — це сьогодні великий варстат праці, в якому міліони людей працюють без віддиху й перерви, щоб запевнити оборону свого краю. Єдиним нашим обовязком — це виключно думка про батьківщину, думка про рішення й виконання мужеських рішень, яких оборона батьківщини від нас вимагає. Вже перед кількома днями намагався я точно зясувати почування Франції та якінебудь не були б труднощі й комплікації, що виринають із міжнародніх проблєм, одна, одинока дійсність існує сьогодні в Европі. Тією дійсністю є дилєма: **домінація, чи співпраця.** Ідеться про те, щоб виснити, чи розбіжність інтересів, які можуть ділити між собою народи, будуть вирішені методами мирної співпраці, чи теж насиллям.

ВОЄННА НАПРУГА ЕВРОПИ.

Чи треба пригадувати недавні події, факти зломаних зобовязань, перекреслення умов, факти, що не зважаючи на святочні обітниці, дані саме в тій хвилині, коли запали інші рішення, народи тратили свою незалежність, ішли під чуже ярмо. Чи треба пригадувати, що ревіндикації економічного характеру ставали претекстом до політичних ревіндикацій. Чи треба пригадувати, що саме під цю пору, коли **мирні заяви не втихають і коли стільки вівтарів як ніколи збудовано для справ мира, европейські армії мобілізуються, ескадри воєнних кораблів протинають морські хвилі, летунські армії приготовані так, що 20 літ по війні знов міліони людей стоять під зброєю. Але любов миру така велика серед всіх народів, що намагають підшиватись під його гасла замасковані акти насилля.**

Далі премієр говорив про те, що нові ревіндикації можуть викликати збройні конфлікти, що вони унеможливлюють міжнародню співпрацю й добробут. Народи мусять тепер рішати чи методі насилля протиставити методи чуйности і рішучости. **Франція рішилася на другу методу, вона не знає ненависти й відчуває щиру симпатію до всіх народів. Війна не розвяже ніякої теперішньої проблеми.** Багацтвами світу, що їх збільшив ще поступ, міг би користуватися кожний нарід. **Франція** нікому не загрожує, навпаки, хоче співпраці з усіми, без панування над іншими. Згідно з гаслами французької революції, Франція задеклярувала мир цілому світові. Її політика призначена виключно на обезпечення людей і народів для оборони миру.

„Солідарність між Францією та Великою Британією така сильна і повна довіря, як ніколи досі. Ця солідарність є підставою французької політики й не дозволимо її ослабити ані ніякими інтригами, ні гидкою та брехливою пропагандою. У хвилині, коли світлим і добровільним зусиллям британський нарід, зриваючи з відвічною традицією, піддається дисципліні загальної військової служби, французький нарід шле під його адресою знову свій братній привіт.

Навязуючи до відозви през. Рузвелта, прем. Далядіє підкреслив, що Франція готова признати кожну доктрину, яка змагала би до обєднання всіх народів, що змагають до забезпечення безпеки мирним порозумінням, одначе досвід минулих 20 літ виявив поважні труднощі в реалізації того роду порозумінь збірної безпеки. Чим більше держав звязалося би якимсь договором, то тим більше тратив би він на вартости і прецизії. Кожна держава мусить брати під увагу обмеження, чи симпатії. **Тому Франція рішилася на заключення простих і ясних зобовязань з народами, які бажали получитися з Францією для оборони своїх життєвих інтересів. Іншим народам Европи дала Франція разом із Великою Британією добровільні й односторонні ґарантії.**

„20 березня ми повідомили Румунію, що якби вона стала предметом нападу, то ми дамо їй негайно нашу поміч. Також і Грецію запевнили ми про нашу негайну допомогу на випадок якоїнебудь агресії.

З ДРУГОГО БОКУ, У ВИСЛІДІ ПОДОРОЖІ МІН. БЕКА ДО ЛЬОНДОНУ І ВЗАЇМНИХ ПОЛЬСЬКО - БРИТІЙСЬКИХ ҐАРАНТІЙ, ЗАПОЧАТКУВАЛИ МИ СПІЛЬНО І ЗГІДНО ЗІ ШЛЯХОТНИМ І ГЕРОЙСЬКИМ ПОЛЬСЬКИМ НАРОДОМ КОНЕЧНІ ДОРУЧЕННЯ ЩОДО НЕГАЙНОГО І БЕЗПОСЕРЕДНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ НАШОГО СОЮЗУ. ПРИГАДУЮ МОЮ ДЕКЛЯРАЦІЮ, ЩО Я ЇЇ ДАВ ПРЕСІ 30. КВІТНЯ. ВОНА НАБИРАЄ ЦІЛОГО СВОГО ЗНАЧІННЯ САМЕ ТЕПЕР, КОЛИ ПОЛЬЩА ДБАЄ ПРО ОБОРОНУ СВОЇХ ЖИТТЄВИХ ІНТЕРЕСІВ".

Кілька речень у своїй промові присвятив Далядіє Туреччині, з якою Франція веде ґарантійні переговори для оборони східної частини Середземного моря.

„ВКІНЦІ ВВАЖАЄМО НАЙБІЛЬШ ПОБАЖАНОЮ УЧАСТЬ СОВІТСЬКОГО СОЮЗУ У ТОМУ СПІЛЬНОМУ ДІЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЇМНОЇ ДОПОМОГИ. СОВІТСЬКО-ФРАНЦУЗЬКИЙ СОЮЗ ДОКАЗУЄ, ЩО СПІВПРАЦЯ СОВІТІВ В ДУСІ РІВНОСТИ І ВЗАЄМНОСТИ Є ОДНИМ ІЗ ПОСТІЙНИХ ЧИННИКІВ ДІЯЛЬНОСТИ НАШОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ. ЯКЩО ЩЕ ІСНУЮТЬ ЯКІНЕБУДЬ РОЗБІЖНОСТИ ЩО ДО ФОРМИ УМОВИ МІЖ УРЯДАМИ: АНҐЛІЙСЬКИМ, ФРАНЦУЗЬКИМ І СОВІТСЬКИМ, ТО ВІД ПОЧАТКУ ПЕРЕГОВОРІВ СТВЕРДЖЕНО, ЩО ІСНУЄ ПОРОЗУМІННЯ, ЯКЩО ЙДЕ ПРО ЗАСАДНИЧИЙ ЧИННИК: „КОНЕЧНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СПІЛЬНОЮ АКЦІЄЮ ВИЩІ ІНТЕРЕСИ МИРА".

ЗАПЕВНИТИ ВСІМ НАРОДАМ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

Отже вперше в історії Середущої Европи та близького Сходу зреалізовано одну умовину, як узавжди вважали конечною до вдержання мира: **СПІЛЬНОТУ ЗОБОВЯЗАНЬ ФРАНЦІЇ І ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ. Чи треба додавати, що ця дипломатична акція має якунебудь іншу ціль, як запевнення волі і незалежности всіх народів?** Бажаємо мира в повнім пошануванні прав усіх. Насилля або погрози довели би Европу до катастрофи. В порозумінні з усіма державами, що цінять честь, ми рішені протиставитися погрозам і насильству. ПОЛІТИКА ЧУЙНОСТИ І РІШУЧОСТИ НАЗОВНІ ВИМАГАЄ ЗУСИЛЬ ЦІЛОГО НАРОДУ. ПОЛІТИКА ОПОРТУНІЗМУ ВНУТРІ КРАЮ ВЕДЕ ТОЙ КРАЙ ДО ЗНИЩЕННЯ. Мир можна вдержати і здобути завзятим зусиллям будня, впертою волею цілого народу, рішеного все посвятити для оборони своєї волі. Національна оборона вимагає зусиль військового характеру. ТІ ЗУСИЛЛЯ МИ ЗАПОЧАТКУВАЛИ. ВІЙСЬКОВИХ РОЗПОРЯДКІВ, ЯКІ МИ ПЕРЕВЕЛИ, НЕ ТІЛЬКИ НЕ ОСЛАБИМО, АЛЕ РАДШЕ ЇХ СКРІПИМО, ЯКЩО ПОЗА НАШИМИ КОРДОНАМИ ДАЛІ БУДУТЬ УДЕРЖУВАТИ ЗМОБІЛІЗОВАНІ АРМІЇ".

Далі премієр Далядіє говорив ще про те, що крім військових зусиль, національна оборона вимагає ще і фінансових зусиль. Ці зусилля коштуватимуть Францію поверх 50 міліярдів франків. Не зважаючи на такі тягарі, життєвий стан французького робітника куди кращий від рівня життя робітників у сусідніх державах. Франція є далі краєм, до якого втікає гріш, французькі фінанси можуть видержати найбільші потреби, небезпечні перспективи банкроцтва, інфляції щезли. **Страйків тепер зовсім нема і у хвилині промови є тільки одно підприємство у Франції, в якому страйкують робітники.** В тому підприємстві працює всього 13 робітників. За той патріотизм французького робітництва належиться йому пошана. Робітникам, що їх покликано до війська, окремі декрети запевнюють відзискання попередніх варстатів праці.

Ствердивши єдність думок і зусиль всіх французів та обєднання цілої Франції, премієр закінчив свою промову боєвими акордами:

„Деякі чинники сподівалися, що Франція непереможна у хвилинах обєднання, могла би піддатися деморалізації під впливом погроз і обіцянок мира, що чергувалися би зі собою. Мені здається, що з деяких сторін існувало бажання, вичерпати сили Франції застосуванням нової форми війни без боротьби, війни непевности і неспокою, війни чергових розчарувань. Одначе наша постава не слабне і не ослабне. Маємо до оборони батьківщину, волю, наші ідеї людської гідности. Коли хто хоче справедливого миру, всі той мир готові прийняти. ОДНАЧЕ, КОЛИ ХТОСЬ ЗАХОЧЕ ЗАГРОЗИТИ МИРОВІ, ПІЗНАЄ СИЛУ НАШОЇ ЗБРОЇ. ЯКЩО ХТОСЬ У ВАГАННІ МІЖ МИРОМ І ВІЙНОЮ ЧИСЛИТЬ НА ВИЧЕРПАННЯ НАШИХ СИЛ, ПЕРЕКОНАЄТЬСЯ, ЩО ВИДЕРЖИМО ТАК ДОВГО, ЯК ДОВГО БУДЕ ТРЕБА. ФРАНЦІЯ НЕ ПОДАСТЬСЯ НІ ПЕРЕД СИЛОЮ, НІ ПЕРЕД ПІДСТУПОМ.

Патьомкін репрезентуватиме Совіти

В ЖЕНЕВІ.

Авас повідомляє, що совітський уряд хоче шоб Патьомкін взяв участь у засіданні ради Ліги Націй, як делегат СССР. Тому совітський уряд почав півурядові розмови з державами, що належать до ради Ліги Націй, шоб на коротко відложити наради Ліги Націй. **Бо Патьомкін, який вернувся сьогодні до Москви, потребує кілька днів часу, шоб відбути наради з членами совітського уряду у звязку з важними переговорами, що тепер відбуваються. Якщо совітську просьбу стрінуть інші члени ради прихильно, що дуже імовірне, тоді Совіти звернуться з формальним проханням до Женеви, шоб відложити засідання ради Ліги Націй до 22. ц. м.**

Неймовірна, але правдива історія з „Народнім Домом" у Львові.

Львів, 11. травня 1939.

Друга пайка статтей, оголошених оце в останніх днях у „Ділі" на тему минулої господарки та подекуди й нинішніх відносин у „Народньому Домі" у Львові — звучить як історія з 1001 ночі. Коли б не назвище загально відомого сивобородого діяча, найбільш авторитетного забірати у цій справі голос хочби з титулу свого офіціяльного становища, що його займає у теперішній правно-формальній ситуації тієї установи, — можна би думати, що всі ті речі — це витвір хворої фантазії. На превеликий жаль — це найправдивіша дійсність: цифри та рахунки є завжди найбільш реальним та переконливим арґументом. Такі цифри, що їх оце подав до загального відома інж. Юліян Мудрак, характеризують, як не можна краще, чудасію з нещасним „Народнім Домом", якої він усе ще не всилі позбутися. Користаємо з доброї нагоди, щоб ближче приглянутись явищу, на яке статті п. Ю. Мудрака кинули смугу яскравого світла.

Бо справи „Народнього Дому" не трактуємо, як якийсь відокремлений факт сам для себе. Це ціле явище, а „Народній Дім" у Львові зі своєю несамовитою історією — це символ того явища. Гурт одиниць станув кількадесять літ тому на становищі, що велика загально-національна установа, яка повстала головно й у першу чергу наслідком політичного загально-національного представництва з часів „весни народів" та з всенаціональних збірок — той гурт одиниць станув на становищі, що та всенаціональна установа — це його власність, власність обмеженого гуртка одиниць, які нікого „чужого" до себе не допускали. Спрепарували штудерну інтерпретацію всіх правних актів, на яких спірається установа, як правно-публична одиниця, спротивились очевидній правді, що це загально-національна фундація, і ведуть уже кількадесять літ процес в обороні свого „права власности". Від розпаду Австрії акти тієї справи спочивають у Варшаві. А за ввесь той час голос мали не правники і не здоровий розум, тільки — політика і політика.

Політика казала використовувати той гурток узурпаторів національного майна як знаряддя у своїй актуальній тактично-політичній грі. Тільки завдяки такому підходові, який врештою зовсім не турбувався правними арґументами одної і другої сторони, що спорили за „Народній Дім", зберігся на поверхні життя гурток, який по нинішній день репрезентує статутовий „Інститут Народний Дом" — цілком фіктивну, давно вже анахронічну організацію. І з того титулу, що комусь треба було, щоб такий гурт одиниць „був" — національна установа стала на десятки літ предметом безпардонної вівісекції „законних власників". Офіціяльно називалося, що „Народнім Домом" правлять державні комісарі. Назверх „законні власники" час до часу друкували в ґазетах, субвенціонованих державним комісарем, резолюції з протестами проти істнування державної комісарщини. Фактично державними комісарями були чільні й репрезентаційні одиниці споміж отих „законних власників", які разом зі своїми ідейними однодумцями та „співвласниками" установи — ту установу з найбільшим завзяттям, уперто, постійно і послідовно доводили до щораз більшої руїни. Аж довели її над край пропасти, чи — висловлюючись менше поетично — до назначених речинців ліцитації. Всі крики, щоб компетентні чинники вглянули у грабункову господарку, яка нищить установу, довгими роками не мали ніякого відгуку. Руїнники знаходили все оборону на сторінках польської преси, якій була байдужа доля „Народнього Дому", зате не байдуже було мати якихнебудь союзників у політичній боротьбі з українцями. Останній комісар, визначний „русскій человек", колишній двократно ранений та орденами нагороджений старшина армії Денікіна, відійшов, залишивши довгу на скромних півтора міліона золотих! Тоді, коли — переймаючи управління „Народнім Домом" — перший державний комісар мав чисту гіпотеку установи і ні сотика її довгу. Сьогодні, в три роки від початку „санації" „Народнього Дому", чуємо від людини, яка знає всі санаційні подробиці, що провірити та вияснити видатки, що їх зробив той останній комісар з такою широкою „русскою" натурою на чужий кошт — „безнадійна справа"! Весело, правда? Мало того: люди, покликані державними чинниками для санації тієї установи, не можуть вичистити Авгієвої стайні з усього сміття, бо воно завжди ще знаходить собі протекторів. А ті, які ввесь свій час і працю без сотика особистої винагороди присвячують, щоб вивести національну установу з тенет банкроцтва — зустрічають у своїй праці перепони та докори... національно-політичного характеру! Чи можна знайти інший подібний приклад дивогляду?!

Фактом є, що санацію „Народнього Дому" у Львові, започатковану щойно тоді, коли стали загрожені гроші державних банків, переводять **українці** головно своїми таки **українськими грішми** (українські покупці і парцелянти, які дають вищі ціни від інших рефлектантів на обекти, без продажі яких неможливо врятувати найважнішу частину майна, будинки при вул. Рутовського та при вул. Курковій, — врешті українські комірники, які єдині платять правильно комірне, вище від комірників інших національностей). Таким самим фактом є, що москвофіли далі не вгавають у заходах, щоб захопити решту майна „Народнього Дому" — **не для санації, а щоб його до решти роздряпати.** „Народній Дім", українська культурна установа, має вже другого з черги іменованого урядом адміністратора-поляка. Обидва вони — особисто люди совісні та по всьому льояльні, які проте цілковито не знають відносин серед українського громадянства та серед москвофілів і тому мимохіть опізнюють санацію установи. Через свою непоінформованість та напевне у звязку з загальним „вітром", який знову віє у москвофільські вітрила, кожний із тих польських адміністраторів виявляє дивну „слабість" супроти москвофілів, поруч із куди більшою енерґією супроти українців (справа Слизюка, дарові приміщення та стягання залеглого комірного від москвофілів, напр. від „русских дам", які мають власну реальність). Таксамо ріжні державні установи виявляють подвійний підхід до справи санації „Н. Д.": сам уряд ставиться до неї немов би прихильно, а проте ріжні нижчі чинники перешкоджують їй (напр. становище скарбових установ або перемишлянського старости, який унеможливлює парцеляцію Білки й Костенева, без якої неможлива санація). Те саме торкається Банку Господарства Краєвого, головного вірителя, який віби переводить санацію (формально). Злаждення санаційного пляну коштувало кілька тисяч золотих, „Народній Дім" оплачує теж — як на наші відносини — високоплатного адміністратора, який має інший головний варстат своєї праці та може цій справі присвячувати тільки частину свого часу й уваги. Зате сам Банк нічим досі до санації активно не причинився.

Але найголовніше, що вражає у нинішній стадії відносин у „Народньому Домі" — це **стан провізорії.** Справа „Народнього Дому" була темою одного з кільканацяти меморіялів, що їх зголосила президія УНДО урядові в 1935. році, коли річ ішла про те, щоб у двосторонніх розмовах вирішити найважніші спірні питання. Ця справа була просто клясична для скромности і слушности тодішніх українських вимог. Адже у цій справі нічого поляки (держава, уряд, польське громадянство) не „дають". Річ іде про майно того народу, який — без огляду на те, як хто його називає — живе тут компактною кількаміліоновою масою та своїми грішми і заходами своїх леґітимованих представників — здобув собі давно у передвоєнних часах ту установу. Адже річ іде тільки про рятування власного маєтку, про те, щоб запевнити чисто культурній установі змогу — працювати згідно з своїм призначенням для культури, а не служити предметом чиєїнебудь наживи. І тому здавалося, що та справа буде полагнана у першу чергу, як найясніша, найпростіша, така, яка не тільки нічого державу не коштує, але й рятує престіж державних чинників, болюче заторкнений господаркою несовісних державних комісарів-москвофілів, та рятує фонди державних банків-вірителів, загрожені тією легкодушною господаркою.

На превеликий жаль, сподівання українського громадянства і в цій справі не здійснилися. Споміж дуже нечисленних справ, що їх уряд немов то хотів полагнати по лінії згаданих українських меморіялів — ту справу також полагнали тільки поверховно, тимчасово і половинно (таксамо як справу національної термінольоґії, двомовних написів та ін.). **Справа так довго неполагнана, як довго не реактивована Фундація і не заведена постійна управа,** яка єдино могла б перевести остаточну санацію фінансів „Народнього Дому" та його реорґанізацію, як культурного заведення.

Коли б навіть польський уряд не мав та не признавав ніяких інших юридичних, культурницьких та політичних арґументів у користь тези, що „Народній Дім" у Львові — це всенародня культурна українська Фундація, яку треба реактивувати та передати в українські руки, то історія господарки „Народнім Домом", історія **руїнницької поведінки москвофілів та конструкційно-санаційних зусиль українців** — повинна стати найбільш промовистим доказом, кому залежить на маєтку **культурної установи та на самій культурі і кому — на „хапатні", на руйнуванні істнуючого маєтку і культурних вартостей — без ніяких творчо-конструктивних зусиль.** Статті інж. Юліяна Мудрака, в яких нема слова неправди, перебільшення ані тенденційного насвітлення, яскраво підкреслюють факт — **конструктивізму українського та неґативізму москвофільського.** „Народній Дім" у руках москвофілів — це руїна „Народнього Дому"; коли хтось денебудь і якнебудь боронить „прав" москвофілів до „Народнього Дому", **той хоче** руїни „Народнього Дому". Так розуміє цю справу ціле українське громадянство — і не може інакше її розуміти.

В українському інтересі лежить вивести на чисту воду все, що з цій справі неясне, сумнівне, — кожну позицію, кожну цифру. Ми не маємо чого стидатись ані щонебудь скривати, замазувати. Тому добре сталося, що — на просьбу нашої Редакції та ріжних українських громадянських чинників — інж. Юліян Мудрак подав до прилюдного відома те, що не повинно бути соромливо затаюване. Кажемо отверто: українське громадянство, глядючи з великим признанням на працю українських членів Тимчасового Виділу „Н. Д." — не може погоджуватися з їх поведінкою в усіх справах „Н. Дому": вважаємо напр., що треба рішуче зірвати з потуранням жалюгідній „традиції" — вживати у внутрішньому діловодстві „Н. Дому" дикого „язичія". Це річ просто національного престіжу. Добре є, коли маловажними справами жертвується для добра поважної справи. Поважною справою є цифри. Але недобре, коли цифри так собою виповнюють увесь овид, що гине за ними — національний престіж. ік.

—o—

Ремілітаризація Аляндських островів

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Підчас парляментарної дебати у справі Аляндських островів шеф ґенерального штабу підтримав плян ремілітаризації островів, підкреслюючи вагу тої справи для Швеції.

НОРВЕГІЯ ЗБІЛЬШУЄ ВІЙСЬКОВИЙ БУДЖЕТ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Норвеський уряд предложив парляментові внесок, щоб підвищити військовий буджет на 20.000.000 корон. Крім того уряд буде домагатися 30.000.000 кредиту на закупно воєнних матеріялів.

Швайцарія між війною і миром.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 8. травня 1939.

Небагато сьогодні таких держав, до яких твердження „Коли хочеш миру, готуйся до війни" — припадало б так добре, як до Швайцарії. Мир для Швайцарії рівнозначний з обороною її невтральности і до цього країна готується справді дуже енергійно в міру своїх сил і засобів. На військо і повітряну фльоту призначено вже нові кредити, йдуть вправи військових частин, скріплюють прикордонну охорону, активну і пасивну оборону проти повітряних нападів тощо. Звернено також багато уваги на розвиток приватного летунства, яким займається півофіціяльне товариство „Про аеро". Недавно можна було бачити на вулицях Женеви хлопців і дівчат з широкими стяжками національних кольорів через плече, що продавали відзнаки на швайцарські літаки. І зібрали вони досить поважні суми. Не бракує приготувань і господарських. Федеральна влада запропонувала мешканцям закупити деякі резерви головних засобів поживи приблизно на два місяці, щоб дати змогу гуртовим торговцям закупити у свою чергу більшу їх кількість, бо Швайцарія живиться, як відомо, у значній мірі імпортом, що зазнав би поважних перешкод на випадок війни, навіть якби Швайцарія не взяла в ній участи. Більша частина боязких господинь, які і так лише про війну говорять, почали так основно готуватися до воєнної господарки, що деяких засобів поживи покищо бракує.

Швайцарські приготування до війни мають більш психольогічне, ніж мілітарне значіння, бо як мало значить найбільше війська і числен на зброя без твердого рішення боронитися, доводить найкраще приклад Чехословаччини. З можливістю нападу з італійського боку тут не числяться, з огляду на природний оборонний вал Альп. Промова мін. Бека та відвідини мін. Рібентропа в Міляні викликали тут враження, що безпосередня небезпека війни відсунена, але загострено противенства, які вдержують цю небезпеку надалі. Справжньою сензацією було тут вчорашнє повідомлення з Парижа з поясненням „трохи загадкового уступу у промові п. Бека", подане „Журналь де Женев" де між іншим говориться: „З пояснення офіціозної польської агенції відомо, що берлінський уряд запропонував Польщі збройну акцію проти Росії та поділ її західних територій. Само собою Польща відмовилась від авантури, до якої її хотіли втягнути. Це одна з причин зміни становища Німеччини супроти неї". З журналістичного обовязку треба подати й те, про що повідомляє паризький „Ль Евр", женевську співробітницю якого, п-ю Табуї, німецька преса називає „матерю брехні і тіткою качок", а саме: „Після того, що говорилося вчора ввечір у Варшаві, ішло б про операцію проти СССР та поділ зон впливів, при чому німецька зона обіймала б Україну і Кавказ, польська — Білорусь та Балтик". Яка ціль була б оголошувати ці здогадні довірочні німецько-польські наради, чи це мало б вплинути на англьо-московські або польсько-московські відносини, покищо тут не можна зясувати. Можливо, що це зясують за тиждень у часі травневої сесії Ліги Націй, підчас якої проектують зустріч льорда Галіфакса з Молотовим.

Але загроза війни не перешкоджає Швайцарії займатися справами нормального життя. На першому місці між ними стоїть національна швайцарська вистава в Ціріху, відкрита дуже врочисто 6. травня, з музикою і 22 гарматніми стрілами, точно у визначеній годині, готова до останнього павільону, з чого швайцарці слушно дуже горді, порівнюючи свою виставу з паризькою. Цю виставу попередив реклямовий лет окраси швайцарського летунства „Свіцером", який, вилетівши 29-го квітня з Дібендорфу біля Ціріху, відвідав Марсей, Каіро, Рим, Атени, Софію, Букарешт, Будапешт і по шістьох днях вернувся щасливо додому. В 9. годині ранку того дня прибув поїзд із представниками федеральної і кантональної влади і від двірця до вистави, положеної по обох боках озера, посунувся святочний похід через місто, прикрашене роскішно прапорами всіх кантонів поміж урядами 3.000 школярів у народніх одягах з прапорцями в руках. Групи представників ріжних установ та організацій у чорних сурдутах чергувалися з барвистими одягами та золоченими вишивками дівчат у строях ріжних кантонів. Дуже солідні звичайно громадяни Ціріху оплескували живо представників влади та прапори відділу швайцарської армії, що брав участь у поході, маючи на увазі очевидно сучасне міжнародне положення. Офіціяльне відкриття відбулося в Палаті Конгресів при участи 400 співаків та орхестри з 100 музик. Президент Організаційного Комітету, державний радник Ганс Штройлі, мусів згадати у своїй промові, що попередні національні вистави в 1857. і в 1914. рр. попередили сумні міжнародні події та заявив, що якби і цій виставі припала така недоля, то й тоді не було б шкода зусиль, витрачених на неї. „Метою державної вистави є зміцнити федеральне чуття, працюючи над утриманням нашої господарської незалежности та нашої інтелектуальної волі." Після нього промовляв президент Конфедерації Етер, дякував усім, що попрацювали над виставою, витав значне місто Ціріх і передав нарешті виставу до рук швайцарської нації. Після музичної частини та бенкету відбувся символічний акт відкриття вистави: президент Конфедерації розтяв ножицями стяжку, що боронила вступу до вистави, і десятки тисяч цікавих попрямували нетерпеливо її оглядати. А над ними кружляло сімнацять літаків, при чому пять перших несли великі прапори федеральних барв, решта — барви кантонів...

Головне місто романської Швайцарії, Женева, має також, не зважаючи на небезпеку війни, свої пляни до здійснення — міжнародній конкурс музики і співу та виставу великих творів еспанського малярства, яку мають відкрити незабаром у тутешньому музею. Отже туристи матимуть більше ніж звичайно причин не оминати Швайцарії. Европа приготовляється до війни, з виразною нехіттю до неї, і живе далі, якби не було її загрози.

М. Данько.

НОВИЙ ЧЛЕН УРЯДУ СССР.

МОСКВА, ПАТ. Іван Пресніпкін став наркомом шляхів, пошт і електричности.

СТРАЙК АМЕРИКАНСЬКИХ ВУГЛЕКОПІВ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. Представники 45-ох тисяч вуглекопів, що страйкують від 5-ох тижнів, відкинули пропозиції працедавців.

Друга нарада, скликана з ініціятиви президента, мала кращий успіх. Є надія, що переговорів не зірвуть.

ГАНС БЕТГЕ.

Зайдиголова.

Він знав, що все стоїть на одній карті: не вдасться діло — то може і доведеться вмерти. Так і було. Якщо в нього є ще те щастя, то ще раз засяє сонце його слави. Він іще раз покаже зуби долі і ще раз спробує кинути зо зляканну Европу під ноги. Він вірив таки у свою зорю непорушно і моливсь до неї.

Задуманий глянув довкола себе.

При березі хиталася на водах бригантина, що при перших досвітках принесла його в Ельби. А там угорі лежали в сяйві над синім морем Канни. Там мабуть ніхто й не догадувався, що цісар так близько... Понад бригантиною кружляли меви й голосно кричали. Вони дерлися пронизливо, наче б віщували нещастя.

Наполеон переглядав свою мужву. Це була горстка найвірніших, але гірко було йому на неї глядіти. Та невже-ж він гадає з цим лико озброєним гуртом, що нічогісько не мав, крім любови до свого цісаря — невже-ж гадає він відвоювати престіл?.. Він мусів усміхнутись. Нужденні гороскопи!.. Він тріпнув пальцями і порушився нервово. Та ні — подумав — хочби і без них... мусить вдатися! Він сам і його світла, щаслива зоря, та, що десь там за хмарами...

Якийсь старшина прийшов до нього і сказав, що кольона вже готова до маршу. Цісар кинувся на свою сиву клячу і оком перебіг по гурті своїх найвірніших.

— Позір!!...

Настала хвилина тиші.

— Вояки! Перші кроки на нашій дорозі ми зробили щасливо. Землю нашої солодкої Франції маємо вже під нашими ногами. А тепер: марш на Париж! Нам мусить пощастити, нам певно вдасться все, а я вас нагороджу по цісарськи!

— Вперед!

— Хай живе імператор!

І загорілись очі в людей і відділ цих дивних людей пішов уперед.

Цісар прямував до Гренобль. Вибрав альпейську дорогу, щоб виминути ширші околиці та не звернути на себе загальної уваги. В перших селах, куди проходив, люди стовпіли з дива. Стискалися кулаки в кишенях.

— Та невже це той бич Европи, що сюди перейшов?.. Невже ж забаглося йому знову втопити континент у крові й вогні?..

Жінки гляділи кудись крізь вікна тай кляли.

Але ті, що цьому цісареві колись служили, летіли задихані до нього тай питалися, чи позволив би йти з ним далі. І він їх забирав у кольонну. Хто не мав рушниці, брав граблі, вили або ціп. Чота ставала щораз більш сороката і більш зайдиголовська.

Мов іскра з вітром, летіла вістка про військо, що вже йде, машерує по битій дорозі. Із сільських хат вибігали люди до воріт і кричали: Хай живе цісар! І ставали в ряди.

— Добре! — подумав цісар — ще є люди, що вірять у мене. Було б зле, якби так не було.

Але коли дивився на відділ, йому робилося недобре. „Цісар волокитів" — шептала думка. І що він мав робити з тією ордою? Але думка летіла далі — до Гренобль. Там стояли три цілі полки. Там мусіло все вирішитись.

Чотири дні тривав похід, відділ став багатший на кількасот голов. Співали, пили вино і безглуздо біваку вали. Пятого дня показався на обрії Гренобль.

Командантові міста зголосили, що наближається відділ цих зайдиголов і він дав приказ пятому лінійному полкові вирушити і схопити цісаря. З брязкотом зброї двигнувся полк та помашерував корсиканцеві назустріч. Наполеон побачив як полк посувався проти нього. Він зрозумів, що це одна з вирішних хвилин у його житті. Так він знав це добре. Чи заблисне промінистими вогнями його зоря ще раз — чи погасне?..

Ще мабуть ніколи не виступали проти себе такі два неоднакові відділи, як того непевного ранку перед містом Гренобль.

Наполеон дав своїм людям наказ станути. Він самий виїхав наперед до полку — поволі, в сірій шинелі з триріжньою шапкою на голові. Був дуже блідий на лиці, білки в його очах прижовклий. Всі вояки його пізнали.

Командант полку здержав військо. Він виїхав коротким рішучим кроком поза чоло.

— До стрілу кріс! — закомандував безглуздо.

Кріси піднялись. Тільки бракувало наказу: „Стріль!" Але Наполеон до цього не допустив.

— Камрати зпід Маренго, Єни та Асперн! — залунав його дзвінкий голос, — чи пізнаєте мене?

— Так, ваша цісарська милосте! — крикнула мужва.

— Між вами найшовся один такий, що хоче на мене стріляти — хай же-ж стріляє!

І він розірвав шинелю і виняв груди. Та всі мовчали.

— Ніхто не зважився? — спитався з усміхом цісар.

— Я знав, що це ви, мої славні вояки, і я

Комарники, Залізці, Чолгині...

ПРЕМІЄР ГЕНЕРАЛ СКЛАДКОВСЬКИЙ ВІДПОВІДАЄ НА УКРАЇНСЬКІ ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ.

Варшава, 9. травня.

Перед пленарним засіданням сойму у вівторок 9. ц. м., на якому українські посли голосували, як відомо, за повновластями для уряду та на якому вплинули дві нові українські інтерпеляції, що їх зміст подамо згодом, премієр генерал Складковський надіслав канцелярії УПР три нові відповіді на українські посольські інтерпеляції, внесені 29. квітня ц. р. На інтерпеляцію пос. **Ілярія Тарнавського в справі нападу на дім греко-католицького пароха о. Ореста Тустановича в Комарниках, повіт Турка, 16. лютого 1939. р.** премієр відповів такими словами:

„В справі події, описаної в інтерпеляції, ведуть подрібне слідство, якого хід мені точно відомий. Одначе дотеперішні висліди доходжень вказують на те, що в цій події не брали участи військові особи. Зокрема пошкодовані і свідки події не устійнили, що напасники були вояками, а поданий ними опис одежі напасників не відповідає військовим одностроям. Особи, що їх вина буде устійнена, понесуть кару, згідно з обовязуючими законами“.

На інтерпеляцію пос. **Дмитра Великановича в справі подій у Залізцях, повіт Зборів та відкритого листа 63-ох побитих громадян до п. премієра** міністр відповів також коротко, як і на попередню інтерпеляцію, а саме:

„Події, описані інтерпелянтом, були предметом інтерпеляції, яку він склав 3-го грудня 1938 р. і на яку я відповів письмом з 18. січня ц. р. ч. ПБ. 33/34/5/38, спершись на тодішніх вислідах доходжень. Слідство продовжують далі і після його закінчення особи, що їх вину устійнять, будуть потягнені до відповідальности згідно з обовязуючими законами. При переводженні доходжень переслухують усі особи, яких зізнання можуть мати доказове значіння. В справі, яка є предметом інтерпеляції, вплинула **лише скарга одної особи.** Зпоміж вичислених в інтерпеляції 63 свідків переслухано дотепер 44 особи, які зрештою не зголосили ніяких претенсій до війська. Решта свідків, хоч їх візвали, не зявилася на переслухання. **Правні і фізичні особи,** закінчує свою відповідь міністр, **мають завжди на основі відповідних законів право доходити шкід і страт, одначе використання цього права залежить тільки від їхньої волі“.**

Врешті на третю інтерпеляцію пос. м-ра **Степана Навроцького,** яку ми своєчасно друкували і яка інтерпелювала міністра внутрішніх справ у справі **тяжкого побиття 17-х селян з Чолгинь, яворівського повіту, відділом державної поліції,** премієр Складковський відповідає такими словами:

„Події, що є предметом інтерпеляції, представив інтерпелянт недокладно .Дотеперішні висліди доходжень виказали, що 28. лютого 1939 р. коло 13. год. в селі Чолгині, пов Яворів, поліційна патруля з 5-х людей задержала 4 особи, підозрілі в намаганні забити гаєвого **Осипа Монастерського** і вибити шиби в домі **Василя Маюка.** На поліціянтів підчас виконування їх службових обовязків напала юрба, що складалася з селян Чолгинь, озброєних колами, камінням і т. п. У звязку з подією прибула тогож дня коло год. 18. до Чолгинь резервова компанія державної поліції з Ярослава На одну зі стеж, вислану компанією, напала ґрупа селян Чолгинь. Тоді згідно з обовязуючими приписами поліція розігнала зібрану юрбу, вживаючи ґумових палок. **Гануська Павелко,** переслухана підчас доходження, заперечила, що їй впхали ґумову палку в уста та побили до втрати притомности. **Д-р Степан Матвісів,** лікар, що на домагання пос. Степана Навроцького перевів лікарські оглядини осіб, у відношенні до яких поліціянти вжили фізичної сили, устійнив, що не ствердив ані одного випадку тяжкого побиття. В такому стані справи уважаю, кінчить міністр, що бракує підстав потягати **когонебудь до відповідальности і видавати якінебудь точні розпорядки“.**

Пощо Ґерінґ виїхав до Еспанії?

ЛЬОНДОН, АТЕ. Як твердять тутешні дипльоматичні кола, марш. Ґерінґ поїхав до Еспанії, щоб притягнути ґен. Франка до ближчої співпраці з державами оси Рим—Берлін.

Можливо, що марш. Ґерінґ стрінеться в Еспанії з марш. Петеном.

МАДЯРСЬКИЙ ПОСОЛ В ЕСПАНІЇ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Ґенерала Андорку заіменовано мадярським послом в Еспанії.

ЕСПАНСЬКІ МІНІСТЕРСТВА ПЕРЕПРОВАДЖУЮТЬСЯ ДО МАДРИДУ.

МАДРИД, ПАТ. Ідуть приготування до перенесення поодиноких міністерств з Бурґосу до Мадриду. Окрема комісія приготовлює будинки міністерств: закорд. справ, промислу й торговлі та синдикальних орґанізацій.

—o—

СТАН ОБЛОГИ В КАНТОНІ.

КАНТОН, ПАТ. Японська влада оголосила стан облоги в Кантоні.

—o—

РОЗДІЛ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Партійна влада перевела в Австрії розділ евангелицької церкви від держави, подібно як недавно відділила католицьку Церкву. Уряд перестав виплачувати евангелицькій церкві дотації, пасторів усунено з державної служби.

По той бік Карпат.

МАДЯРСЬКА АВТОНОМІЯ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Ужгородський „Русскій Вѣстникъ“, орґан б. премієра Карпатської України А. Бродія, тобто його партії „Автономного Земледільського Союзу“ (ч. 14 з 7-го травня ц. р.) пише за мадярським часописом „Фелвідекі Мадяр Гірляп“, що наладнання карпатоукранської справи (в ориґіналі: карпаторусскаго вопроса) іде повним ходом. Згідно з вістками того мадярського часопису в найближчих днях появиться урядовий розпорядок, який управильнить автономію Карпатської України. Часопис твердить, що Карпатською Україною управлятиме **пятичленна ґуберніяльна рада з королівським комісарем у проводі.** Інші мадярські будапештенські часописи принесли вістку, що переговори про автономію в Будапешті вже почалися.

У вівторок вечором — пише „Русскій Вѣстникъ“ — виїхав до Будапешту б. премієр Карпатської України А. Ів. Бродій, який у середу і четвер мав важні переговори в справі автономії з представниками мадярського уряду.

ВИБОРИ ДО МАДЯРСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Той самий „Русскій Вѣстникъ“ пише: „В Будапешті взагалі помітне незвичайне політичне оживлення з уваги на близькі вибори до парляменту. Вибори відбудуться між 28. травня і 8. червня. На визволених мадярських територіях, як також і **на Карпатській Руси, виборів не буде.** Не буде там виборів тому, що досі не переведено там технічної підготови“.

„ДОЛЯ СЛОВАЧЧИНИ МАБУТЬ ВИРІШЕНА“.

Під таким наголовком „Русскій Вѣстникъ“ пише за мадярською пресою про недавні переговори мадярського премієра Телекія і міністра закордонних справ Чакія з німецьким урядом у Берліні. За аґенцією „Авас“ „Русскій Вѣстникъ“ подає вістку з мадярських офіційних кол будьто би в Берліні обговорили майбутню долю Словаччини, але подробиць про те обговорення не подає ні один часопис.

УКРАЇНЦІ У СЛОВАЧЧИНІ.

„Русскій Вѣстникъ“ називає їх карпатороссами“ і пише за якимсь кошицьким мадярським часописом про „страждання карпатороссів і мадярів у двох концентраційних словацьких таборах“. Один з тих таборів був приміщений біля Вранова і в ньому було інтернованих понад 50 карпатороссів і мадярів. Між ними знаходились такі „карпаторосси“: Федір Сивуляк, залізничник з Межиляборця, Михайло Матис, хлібороб, Гавриїл Млинарич, учитель горожанської школи та інші.

Посол Пещак б. міністр Карпатської України, інтервеніював у справі тих арештованих в окружного начальника, але Глінкові ґвардійці зловили його і побили до крови. Дня 29-го квітня словаки несподівано розпустили концентраційні табори і випустили арештованих. Але по вязницях сидить ще багато „карпатороссів“.

ВІД ПОПРАДУ ПО ТИСУ.

Словацький урядовий орґан „Словак“ в одній передовій статті написав, що доля українців на Пряшівщині вирішена тим, що частина тієї землі відійшла недавно до Карпатської України, що належить до Мадярщини. У звязку з тією статтею „Русскій Вѣстникъ“ пише, що словаки таким чином хотіли б зліквідувати украніців („карпатороссів“) на Пряшівщині та взагалі у Словаччині, зліквідувати вязницями й концетраційними таборами. Та це їм не вдається, бо „голос 150.000 руського населення не так легко заглушити, як це собі уявляють урядові кола „самостійної Словаччини“ (знаки наведення при словах „самостійної Словаччини“ дав „Русскій Вѣстникъ“).

Цю замітку „Русскій Вѣстникъ“ кінчить так: „Увесь карпаторусскій нарід протестує проти брутальної поведінки словаків з нашими братами і вимагає, щоб Карпатська Русь простягалася від Попраду по Тису, бо на тій території вже тисячу літ живе однокровний та одновірний руський нарід“.

вас люблю. І я знову тепер вас попроваджу, товариші зброї — хай живе Франція!

— Хай живе цісар! — залунав крик захоплення, полетіли вгору шапки і загорілись очі.

Наполеон приказав полкові зараз промашерувати в парадному поході перед собою з недбалою усмішкою, наче б тут нічогісінько не сталось. Полковник стояв збоку і йому було препогано на душі. Наполеон прикликав його до себе.

— Хто вас зробив старшиною?

— Ви, ваша світлосте.

— Хто вам надав ступінь сотника?

— Ви, ваша світлосте.

— А хто командант куреня?

— Ви, ваша світлосте.

— Добре. Але мені здається, що я міг би ждати бодай деякої вдяки — та ні, я знаю, що її світ не знає. Скиньте свої відзнаки і передайте їх найстаршому сотникові полку!

Старшина послухав.

— Шкода! — сказав цісар задумано — перше діло, яке я мусів зробити, була деґрадація.

Потім приказав полкові стануги на чоло кольони і все рушило вперед.

Гра пішла блискуче. З бравурою при звуках музики він увійшов до Ґренобль. Тисячі витали його білими хусточками з вікон. А далі пішов шляхом на Париж, назустріч своїй долі.

Назустріч островові св. Олени.

— Від Канніє до Ґренобль — казав звичайно Наполеон — я був нічим більше, як тільки вуличним зайдиголовою. Аж у Ґренобль я став знову цісарем Франції.

Переклав М. М. М.

Начальний вожд литовської армії у Варшаві.

Ґенерала Раштікіса приняв у приявности марш. Сьміґлого-Ридза през. Мосьціцький, який опісля приняв литовських гостей сніданком. Опісля ґен. Раштікіс зложив візиту премієрові ґен. Славой-Складковському та був на приняттї, що його уладив марш. Сьміґли-Ридз у готелі Брістоль.

ЗАЯВА ҐЕН. РАШТІКІСА.

Ґен. Раштікіс зложив заяву для представників преси. Він висловив радість з приводу запросин до Варшави, що дало йому нагоду особисто пізнати польських державних мужів, які — як це виявили розмови — ставляться зі симпатією до Литви.

Литва веде політику невтральности і рішена збройно боронити незалежности.

Нормалізація польсько-литовських взаємин пішла вперед; небавом вона полягатиме на повнім довірю. Польська армія зробила на ґен. Раштікіса якнайліпше враження.

—o—

Дві заборони й одна конфіската.

Варшава, 9. травня.

„Легіон Млодзежи Польской", недавно заснована організація польської молоді, що повстала зі сполуки кількох інших груп молодих польських діячів, запросила широкі кола польського громадянства та представників преси на „урочисту академію з нагоди 19-их роковин вмаршу польських та українських військ до Києва в 1920. р.". Академія мала відбутися в домі Союзу Польського Учительства. Її програма передбачувала — як довідуємося — відповідну двомовну промову, таку саму деклямацію і концерт. В останній хвилині комісаріят уряду заборонив цю імпрезу. Факт, що минулорічна академія відбулась у Варшаві без перешкод, як і те, що дата заборони збіглася з вісткою про приїзд нового совітського представника до Варшави, викликав серед публики, що прибула на академію, ріжні коментарі.

Перед кількома тижнями органи влади наказали відкликати заповіджений прилюдний відчит про українську справу в Польщі, з яким мав виступити у Варшаві на запрошення тутешнього „Демократичного Клюбу" адв. Ольшевський зі Львова, відомий демократичний діяч.

В мин. неділю підпав конфіскаті варшавський демократично-соціялістичний „Дзєннік Людови" за статтю свого начального редактора Заремби, присвячену українським справам. Сконфіскували також вечірнє видання „Часу" за несвідомий передрук згаданої статті у перегляді преси. КТВ.

Дві авдієнції у Варшаві.

БІЛОРУСИНИ У МІН. СВЕНТОСЛАВСЬКОГО. — НЕЗАЛЕЖНІ ПОСЛИ У ПРЕМІЄРА.

Варшава, 9. травня.

Міністр освіти проф. Свентославський прийняв сьогодні на півгодинній авдієнції делегацію Білоруського Комітету у Вильні в особах о. Станислава Гляковського і ред. Івана Позьняка, що просили міністра відкликати намір ліквідації єдиної білоруської філіяльної гімназії у Вильні, про що „Діло" недавно повідомляло.

Делегація передала міністрові відповідний меморіял, в якому м. і. вказано на те, що нема підстав ліквідувати єдину білоруську гімназію, яка й так не всилі помістити навіть половини білоруської охочої молоді, коли у Вильні істнують свобідно подібні гімназії: російська, литовська і жидівська. Міністр обіцяв справу полагодити позитивно.

Треба підкреслити, що це була перша білоруська делегація, прийнята міністром. Усі інші, які зголошувалися в останніх трьох роках, ніколи не могли добитися безпосередньої авдієнції у керманичів ресорту.

•

Премієра Складковського відвідали сьогодні незалежні польські посли ген. Желіговський, Дудзінський і Стох, які заявили премієрові, що резиґнують з промов над повновластями і будуть за ними голосувати, але домагаються також, щоб уряд удержував, при виконуванні повновластей, контакт з незал. послами і користав з їхніх інформацій про ситуацію в краю. Як зачуваємо, переговори на цю тему покінчилися нічим. КТВ.

Вистава мистця-маляря В. Ласовського.

Вистава мистця Володимира Ласовського, що — як ми повідомляли — від неділі відкрита у салях Природничого Музею Н. Т. Ш. у Львові, викликала помітне зацікавлення серед українського й неукраїнського громадянства. В. Ласовський виступив з півсотнею замашних праць, головно в ділянці портрету, трактованих сучасно і широко. Величезні полотна приковують увагу глядача. Бе з праць В. Ласовського непересічний талант і широкий розмах, якого давно у нас не було.

Асоціяція Незалежних Українських Мистців, що улаштувала цю свою XII. з черги виставу, випустила також гарний, багато ілюстрований катальоґ. Вступ 1 зол., для молоді 25 сот., групи по 10 сотиків.

Акція папи Пія XII. за миром.

Вечірня преса приносить вістку, що Св. Отець повідомив апостольських нунціїв, акредитованих у столицях европейських держав, що в найближчому часі проголосить енцикліку, присвячену справі збереження мира.

Цю енцикліку відчитають із усіх проповідальниць у католицьких церквах усього світу. Крім цього папа доручить спеціяльні благальні молитви за мир. Як із цього видно, акція Св. Отця намірена тільки у релігійній площині.

—o—

Палестина не буде жидівською державою,

МІСЦЕВА АРАБСЬКА ВЛАДА РІШАТИМЕ ПРО ЖИДІВСЬКУ ІМІҐРАЦІЮ.

У жидівській пресі появилася вістка, що британський уряд рішив остаточно закинути будову жидівського національного осередка в Палестині.

Згідно з новим пляном, до 5-ох років обмежать жидівську іміґрацію до Палестини до 75-ох тисяч разом з утікачами. Опісля про іміґраційні контингенти рішатиме арабська влада.

ЖИДІВСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ У БРИТІЙСЬКІЙ ҐВАЯНІ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Британський уряд звернув увагу жидівських кол на плян кольонізації жидами британської Ґваяни (в південній Америці). Цю справу розглянула окрема комісія, яка оголосила звіт. Вона вважає, що до 5-ох років можна поселити у Ґвaяні всіх німецьких жидів. Підсоння Ґваяни на південь від 5° північної ширини надається до поселення білих. Нема там небезпечних тропікальних недуг, земля урожайна. Невідомо лише, чи жиди зуміють працювати в гарячім підсонні. До кольонізації Ґваяни треба допускати лиш молодих, дуже здорових людей.

—o—

Румуни застрілили 20 болгарів.

Згідно з вісткою з Букарешту 23-ох болгарських „комітаджі" (партизан) намагалося дістатися до південної Добруджі, тобто на державну територію Румунії. Але румунські жандарми їх переловили й заарештували. По дорозі до вязниці болгари заатакували румунських жандармів намагаючися втекти. Жандарми відповіли на це стрілами і 20-ох болгарів убили.

Вкрали дорогоцінний престіл китайських цісарів.

НЮ ЙОРК, ПАТ. Давній престіл китайських цісарів, який вивезено в 1937-ому році перед захопленням Пекіну японським військом, пропав у дорозі з Амстердаму до Ню Йорку. Пані Рузвельт, що з її ініціятиви цей престіл мали перевезти до Америки і мали його призначити на підмоги для китайців — жертв китайсько-японської війни, повідомила про те американську поліцію.

—o—

Самоуправні вибори.

Коломия, 10. травня 1939.

У звязку з міськими виборами в Коломиї, що відбулися дня 7. травня ц. р., появилася у „Веку Новім" з 10. травня ц. р. нотатка, в якій говориться про склад нової Міської Ради. Щоб справу насвітлити у фактичному стані, згадаємо, що коли уневажнено українські листи аж у 4-ох округах, українці рішили не брати участи у виборах, про що зрештою писала українська преса і навіть голосило радіо з Відня. І тому українці не увійшли до Міської Ради.

Сказано дальше у „Веку Новім", що в новій Раді засідатимуть між іншими і два „русини". Хто їх вибрав до Ради, не знаємо; зате знаємо зовсім певно, що українці — ні. Знаємо також, і те, що вони кандидували з польських лист у 3-ій і 8-ій окрузі і тому не можемо їх уважати за представників українського громадянства в Раді міста Коломиї.

Підписи.

ЗОЛОЧІВ.

Минулої неділі 7. ц. м. відбулися вибори до міської ради в Золочеві. Тому, що зголошено лиш одну листу, голосування не було. Українці дістали 8 мандатів, поляки 6, жиди 5.

ТУРКА.

У вівторок, 9. ц. м. вечором відбулося перше засідання нової Міської Ради, на якім вибрано бурмістра, віцебурмістра і трьох лавників. Посадником залишився дотеперішній бурмістр Віктор Височанський, віцебурмістром учитель Віктор Горак, лавниками: українець Прокіп Шеремета, Леопольд Альберт і д-р Маврикій Бльох. Турчанський староста склав новій міській управі побажання якнайкращих успіхів.

—o—

Літвінов перетомлений...

ІНТЕРВЮ ПАТЬОМКІНА.

В дорозі до Варшави Патьомкін дав інтервю представникові польського тижневика „Пшекруй тиґодня".

Він заявив, що подорож на Балкан вдоволила його, вигляди на мир збільшилися.

Літвінов уступив лиш тому, що є перетомлений, за старий, не має здоровля.

У справі Данціґу Патьомкін не хотів дати відповіди.

БРИТІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ВИКРИЛА ВИБУХОВІ МАТЕРІЯЛИ ІРЛЯНДСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В ірляндській дільниці Ліверпулю найшла поліція у поштових скриньках 45 пачок вибухових матеріялів.

Слідчі органи є на сліді організації, що має чималі припаси зброї та муніції.

ЛІКВІДАЦІЯ НІМЕЦЬКОГО ЧАСОПИСУ У БРАТИСЛАВІ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. 15. ц. м. закривають братиславський щоденник „Пресбурґер Цайтунґ", що виходить від 175-ох років. Його закриють у звязку з акцією „ґляйхшальтування" всього німецького життя у Словаччині; тепер одиноким словацьким німців буде „Ґренцботе".

—o—

ТАЄМНИЧИЙ ЛІТАК.

БЕСАНСОН, ПАТ. В околиці Понтраліі зістрілено німецький літак зі свастиками, який серед мряки летів понад французькою територією. У румовищах літака найдено тіла двох німців у віці коло 25 літ, одягнених по цивільному, без ніяких документів.

КЕРЕНСЬКИЙ ЗАНЕДУЖАВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Б. російський премієр Керенський перестудився і важко захорів.

Роковини смерти маршала Пілсудського.

12. ц. м. минає чотири роки від смерти першого маршала Польщі Йосипа Пілсудсько-го З тої нагоди відбудуться у святинях всіх віроісповідань богослуження. В год. 8.45 вечо-ром память помершого маршала пошанують у Польщі загальною мовчанкою. На той час, на знак гарматніх вистрілів і гудків сирен стри-мається на всіх вулицях зовсім рух. Про кінець мовчанки повідомить публику теж гудок си-рен, вистріли гармат та церковні дзвони. В го-дину смерти покійного маршала Пілсудського запалять у цілій державі ватри. При світлі ва-тои читатимуть цитати із творів Пілсудського. Державні прапори повинні бути спущені до пів щогли і перевязані крепою. Польське радіо пе-редаватиме окрему жалібну програму. Ген. Сосньковський, як голова комітету для вшану-вання памяти покійного маршала Польщі виго-лосить у радіо (в год. 7) святочну промову.

—o—

Відозва французького президента.

ПАРИЖ, 11. 5. Сьогодні відбулося засідан-ня французького уряду, на якому президент Лебрен подав до відома зміст своєї відозви, яку він призначив для палати послів і сенату. Одночасно премієр Даладіє познайомив чле-нів уряду зі змістом своєї промови, яку він опісля виголосив у парляменті. Мін. Бонне по-дав точний огляд міжнародньої ситуації.

Президент Лебрен заявив у своїй відозві, що він прийняв вибір на президента удруге тому, щоб дати світові доказ, що у французь-кій політиці панує стійність і тяглість. Відтак, покликуючися на відозву през. Рузвелта, през. Лебрен підкреслив, що Франція хоче виконати свій обовязок для охорони миру й тому Фран-ція без ніяких застережень приступає до та-кого союзу, що має боронити міжнародного законодавства. Франція завжди бажає мира, але ніхто не сміє в те сумніватися, що вона зуміє оборонити свої права силою. По згадці про могутню французьку армію, привязані до держави, не силою, але добрим серцем кольо-нії, та по кількох реверансах під адресою Ан-глії, президент Лебрен закінчив свою відозву такими словами: **„Якби найближчі дні вимага-ли її оборони (Франції), спираючися на надії, що зродилася з такого стану справ, буду вико-нувати свої обовязки зі спокоєм та рішучістю і постійною журбою служити вірно й витрива-ло Франції та республиці.**

Неофіціяльна відповідь Чемберлена Гітлерові.

ЛЬОНДОН, 11. 5. На загальних зборах жі-ночої організації партії консерватистів пре-мієр Чемберлен виголосив промову, яка була свого роду неофіціяльною відповіддю на про-мову Гітлера. Чемберлен застеріґся, що Анґлії ніколи не приходило на думку ставати на шля-ку німецькій леґальній експансії, або орґанізу-вати якусь протинімецьку війну. **Щодо випові-дженого морського договору, то Чемберлен вважає, що підстава, на якій той союз спирав-ся, залишилася і — на думку Чемберлена — морський договір можна вважати символом обох народів ніколи не почнинати проти себе війни. Брітійський уряд якнайточніше розгля-не слова Гітлера про готовість розпочати нові переговори. Чемберлен своєчасно відповість німецькому урядові.** Одначе Німеччина мусіла б привернути довіря до себе, бо Анґлія не думає безчинно приглядатися, як щезає одна держав-на незалежність за одною. Для стабілізації Ев-ропи Анґлія почала розмови з ріжними держа-вами, між ними теж з СССР і ці розмови за-кінчаться позитивно.

В ДУМКАХ БАГАТЬОХ, НЕБЕЗПЕЧНИМ МІСЦЕМ В ЕВРОПІ Є ДАНЦІҐ, ЩОДО ЯКОГО НАШІ ЗАПЕВНЕННЯ СУПРОТИ ПОЛЬЩІ ЯСНІ Й ТОЧНІ. ХОЧ МИ ВВАЖАЄМО, ЩО НЕ-ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА НІМЕЧ-ЧИНОЮ МОЖЕ ТА ПОВИННО БУТИ МИРНО ПОЛАДНАНЕ, ТО ВСЕЖ ЯКБИ БУЛИ НАМА-ГАЛИСЯ ДОВЕРШИТИ ЗМІНУ СИТУАЦІЇ НА-СИЛЛЯМ, АБО У СПОСІБ, ЩО ЗАГРОЖУВАВ БИ ПОЛЬСЬКІЙ НЕЗАЛЕЖНОСТИ, ТО ВОНО НЕМИНУЧЕ СПРИЧИНИЛО БИ ЗАГАЛЬНУ КОНФЛЯҐРАЦІЮ, ДО ЯКОЇ ВТЯГНЕНО БИ ТЕЖ І ВЕЛИКУ БРИТАНІЮ.

Анґлійсько-французько-турецька умова на овиді.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Переговори між В. Британією та Туреччиною закінчено. В засаді премієр Чемберлен міг би вже тепер зложити в парляменті відповідну заяву і не виключене, що він так зробить у пятницю. Одначе можли-ве що свою заяву Чемберлен відложить до по-неділка або вівтірка, з уваги на французько-турецькі переговори, які саме тепер ведуться. Ці переговори приблизно подібні до анґлій-ських, тільки у французькі переговори входить ще справа Александрети. **Якщо виявилося би, що переговори з Туреччиною не закінчені, то-ді ця умова дістала б форму державної умови та її проголосили б одночасно в Льондоні, Па-рижі й Анкарі. Підчас побуту Патьомкіна в Ан-карі узгіднено майбутнє анґлійсько -турецьке порозуміння зі становищем Совітів щодо пе-реїзду военних кораблів через Дарданелі на Чорне Море. У цій справі осягнено повне поро-**зуміння

Румунсько-анґлійська господарська умова?

БУКАРЕШТ, 11. 5. ПАТ. Сьогодні підписа-но в Букарешті анґлійсько - господарську умо-ву. Сер Ляйт Росс виїзджає до Атен, щоб там теж заключити умову між Грецією та Анґлією.

В Букарешті проголошено у звязку з під-писанням умови урядовий комунікат, в якому подано, що на підставі нової умови будуть скріплені торговельні звязки Румунії з Ан-ґлією не тільки звичайним торговельним шля-хом, але і творенням торговельних орґанізацій, які матимуть за завдання розвиток румунсько-**анґлійської виміни. Умова передбачує теж об-лекшення і ґарантії, що сягають суми 5 міл. фунтів стерлінґів, які дістане румунський уряд до диспозиції на закуп товарів в Анґлії. Анґлія купить від Румунії 200 тис. тон румунської пше-ниці. Зміст умови проголоситься в обох краях у пятницю 12. ц. м.**

Декрет данціґського сенату про „Гітлерівську молодь".

ДАНЦІҐ, 12. 5. Данціґський сенат проголо-сив у деннику законів Вільного Міста викон-ний розпорядок про т. зв. державну молодь. Молодь Данціґа матиме тепер назву „Гітлерів-ська молодь". Провідник тієї орґанізації ма-тиме становище, що відповідає становищу дан-ціґського сенатського уряду і він підчинений безпосередньо президентові сенату. Данціґ-ська молодь зобовязана у віці від 10—18 літ відбувати службу у згаданій орґанізації. Од-наче воно торкається тільки молоді німецького походження.

Литва годиться на німецькі господарські домагання.

КОВНО, ПАТ. У господарських перегово-рах, як кажуть Німеччина погодилася на 45-відсоткову участь у законній литовській тор-говлі. Одначе німці змагають до того, щоб Литва закинула будову фабрик на місце тих, що вона їх втратила в Мемелі. „Ельта" пові-домляє, що господарські розмови з Німеччи-ною розвиваються правильно. Розмови в справі користування мемельською пристанню пішли вперед. Поголоски, що появилися в закордон-ній пресі, буцімто Німеччина мала поставити Литві якінебудь домагання, неправдиві, як твердить „Ельта".

НА ДОМАГАННЯ МОСКВИ ВІДЛОЖИЛИ ЗА-СІДАННЯ РАДИ ЛІҐИ НАЦІЙ.

Ґенеральний секретар Ліґи Націй, за зго-дою Франції, Анґлії та інших держав, на яких Совіти робили натиск, засідання Ліґи На-цій, яке мало відбутися 15. ц. м. переложив на 22. ц. м.

НІМЕЦЬКА ФЛЬОТА ВЕРТАЄТЬСЯ З ЕСПА-НІЇ НА НІМЕЦЬКІ ВОДИ.

ЛІССАБОНА, ПАТ. Ескадра німецької во-єнної фльоти під командуванням адмірала Бема покинула пристань у Ліссабоні і відплила в по-воротну дорогу до Німеччини

—o—

ІТАЛІЙСЬКО - ЮГОСЛАВЯНСЬКІ РОЗМОВИ.

РИМ, 11. 5. ПАТ. Політичні розмови кн. Павла й міністра Марковича з Мусолінієм та мін. Чяном відбувалися сьогодні на кружляку „Тріест". На чердаку того корабля кн. юго-славянський реґент, Мусоліні й міністри Марко-вич і Чяно брали участь у маневрах, що їх зорґанізовано на честь югославянських гостей.

ҐЕН. БРАВХІЧ ВЕРНЕТЬСЯ З ВЕНЕЦІЇ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ВЕНЕЦІЯ, ПАТ. Начальний вожд німець-кої армії ґен. Бравхіч, який був учора в Дже-нові, сьогодні заїхав у приватному характері до Венеції.

ДНБ подає, що з Венеції ґен. Бравхіч вер-неться до Німеччини.

—o—

НОВИЙ СОВІТСЬКИЙ АМБАСАДОР У ВА-ШИНҐТОНІ.

МОСКВА, ПАТ. Амбасадором СССР у Ва-шинґтоні іменовано дотеперішнього шарж д афер-а Уманського. Ця номінація викликала велику сензацію в московських політичних і журналістичних колах, тому, що Уманський був одним із ближчих співробітників Літвінова. Перед номінацією на амбасадора був Уман-ський шефом пресового відділу народнього ко-місаріяту закордонних справ

—o—

СЕНАТ УХВАЛИВ ПОВНОВЛАСТИ ДЛЯ ПРЕ-ЗИДЕНТА.

В четвер на засіданні сенату ухвалено од-ноголосно, без дискусії урядовий законо-проєкт про повновласти для президента дер-жави у справі декретів. Законопроєкт прийня-то без змін.

ЗАСІДАННЯ СОЙМУ СКЛИКАНЕ НА ВІВТО-РОК 16 Ц. М.

ВАРШАВА, ПАТ. Маршал Маковський скликав пленарне засідання сойму на вівторок 16 ц. м. на год. 11.

НАРАДИ УРЯДУ В ПРЕЗИДЕНТА МОСЬЦІЦЬ-КОГО.

ВАРШАВА, ПАТ. Президент держави прий-няв сьогодні, у присутности маршала Сьміґло-го-Ридза премієра ґен. Складковського, віце-премієра Квятковського і міністра закордон-них справ Бека. Міністри реферували прези-дентові праці уряду.

—o—

САМОВРЯДНІ ВИБОРИ В ЧОРТКІВСЬКОМУ ПОВІТІ.

Вислід виборів до громадських рад у 10 волостях чортківського повіту є такий: На 25 виборчих округ вибори відбулися в 23, в яких вибрано 140 радних, з того поляків 99, україн-ців 34, русинів 3, жидів 3 і 1 німець. У двох округах вибори не могли відбутися двічі з при-чини браку комплету виборців, тому повітовий виділ в обох випадках іменує по 12 радних.

—o—

ХТО ВИГРАВ.

В нинішньому тягненні клясової льотерії впали такі виграні:

20.000 зол. на ч. 155430; **10.000 зол.** на ч. 25463 37014 58321; **5.000 зол.** на ч. 113994 1190[illegible] 125378 154227; **2.500 зол.** на ч. 11329 143[illegible] 32883 48740 55769 81700 89108 93230 1139[illegible] 126477 131020 132045 137594; **2.000 зол.** на ч. 7741 8695 34432 42929 53900 77854 79058 861[illegible] 87456 90291 100596 104164 104779 31242 355[illegible] 41321 44626 50475 50930 62872 58585 589[illegible] 79374 80226 89084 101516 119105 124263 1282[illegible] 138442 149572 153799 159626 160516.

Економічний огляд.

Війна і річеві вартости.

ДЕЩО ПРО НАШУ РОЗТРАТНІСТЬ І ПРО ФОРМИ ЩАДЖЕННЯ.

Одною з засадничих ріжниць поміж цивілізованим і нецивілізованим людством є те, що перше живе не тільки сьогоднішнім днем, але й думає про „завтра", чого нема в другого, себто в племен, які ще й досі живуть на низькому ступні культури. Доцільність ощадности звязаної з т. зв. „чорною годиною", з матеріяльною забезпекою родини на майбутнє набрала в останніх часах **нової переконливої сили в обставинах воєнної загрози.**

Українське громадянство, як у багатьох інших життєвих справах, так і в методах своєї господарки, в адміністрації матеріяльних засобів, якими розпоряджає, виявляє дві крайності. Є серед нього елемент дуже ощадний, і є розтратний, себто є такий, що живе думкою про майбутнє своє власне і своїх дітей, часто з запереченням важних сучасних потреб і є такий, що живе на „дасть Біг" та консумує все те що в дану хвилину знаходиться в його посіданні, ба навіть живе понад стан, понад свою справжню матеріяльну спроможність.

Правда, ми назагал є народом незасібним і наш суспільний дохід розмірно невеликий. Через те й процес т. зв. внутрішньої капіталізації не може проявлятись у таких великих розмірах, як у народів багатих, з високим суспільним доходом. Автім — **не є догмою, що щадить той, хто найбільше має,** бо для щадження потрібні не тільки вартости матеріяльні (гроші, тощо), але і нематеріяльні, духові первні.

Ніде правди діти, що сучасне покоління має поважні причини ставитись з деяким скептицизмом до ощадности, бо політичний і господарський безлад чимало ощадних людей скривдив немилосерно, позбавлючи їх з трудом зібраного матеріяльного добра, чи пак обезцінюючи його значно, якщо не зовсім. І тому тепер, коли воєнна загроза відбирає всім спокій, навіть ощадні люди починають зневірюватись у вартости своєї прикмети і з досадою вам говорять: щадити нема цілі, прийде війна і все одно забере призбиране...

І хоч розумієте добре, яку величезну вагу має грошева ощадність, поміщена в рідних банках для розвитку національного господарства, то беручи під увагу ще й інші моменти, мусите такому скептикові вияснити: **чейже істнує ще річева ощадність, менше або й зовсім не загрожена.**

Навернути дорослого легкодуха, людину розтратну, яка споживає все те, що має, та ще користає з кредиту, де і як може, справа тяжка, якщо не безнадійна. Тимбільше, що „життя понад стан" є подекуди прикметне середовищу, в якому доводиться нам жити. „Хоць беда в камениці, гоп-гоп по уліци" — це приповідка повна реального змісту. І тільки **від дитинства** впоюване чувство ощадности може протиділати деструктивним впливам такого середовища.

Зате людину з закоріненим почуттям ощадности можна переконати, що **ощадність є доцільна в кожній порі, в кожному часі, навіть перед найбільшою загрозою,** воєнною чи господарсько-експериментальною.

Ми вже звертали увагу на сторінках „Діла" на вартість річевої ощадности, **не меншу, а нераз і більшу** від вартости грошевої ощадности. Тоді ми писали про це у звязку з валютовими експериментами, що як пошесть перекидались з держави до держави, загрожуючи теж Польщі. Однак зазначити треба, що річеву форму ощадности ми не розуміли, як принадну і доцільну **тільки** перед небезпекою для грошевої субстанції. І коли її тепер нагадуємо, то не тільки тому, що знову зявився „небезпечний сезон", коли то — мовляв: треба втікати від грошей. Ні!

Річева ощадність — це форма ощадности тривкої і з **національного боку також вартісної та потрібної.** В обставинах найближчої можливости війни вона може мати — правда — теж частинно такий зміст як засоблення дому і родини в усе потрібне на близький час як: харчі, одяг, взуття, тощо, ба навіть іншими предметами, які у хвилині скрути можна переміняти на гроші чи інші засоби, потрібні до життя. Але назагал річеву ощадність треба розуміти глибше і не ставити її так, щоб вона нагадувала грошеву тезавризацію.

Ми зясували колись способи доцільного орудування заощадженими грішми у двох точках:

1) Активна (особиста) чи пасивна (уділи, акції), але **безпосередня участь** у виробництві (продукції) або в торговельному посередництві;

2) Купівля землі чи будинкових обєктів.

Одно і друге **не тільки сьогодні** строго актуальне. Воно важне і на дальші роки, воно взагалі дуже важне для нас, як нації.

Два тижні тому помістили ми на цьому місці цінні думки з французького щоденника „Тан" про потребу навчитись „жити в небезпеці". Не зражуючись цією небезпекою, треба рискувати, творити, льокувати, наладнувати, будувати тощо. **І ці думки мусимо собі присвоїти.** Мусимо відкинути м. і. також скептицизм дотично доцільности щадження, вистерігаючись орудувати нашими матеріяльними засобами так, немов би то завтра мали ми пропасти. **Жити треба з думкою про життя, а не про смерть.** А тому треба щадити, більше щадити навіть, ніж давніше, вибираючи для цього доцільні форми і по змозі добру забезпеку.

В. Несторович.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПОЛЬЩА І ДАНЦІҐ. — „НА ПОБЕРЕЖЖІ ҐДИНЯ-ДАНЦІҐ МУСИТЬ ПОВСТАТИ ВЕЛИКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ОСЕРЕДОК".

На науковім зїзді знавців Поморя, що відбувся на днях у Львові, найшла широкий відгомін теперішня політична ситуація і домагання Німеччини. Тенор промов і рефератів гармонізував уповні з тенором промови мін. Бека і його заявою, що Польща не дасться відіпхнути від Балтику. Проф. Ліпінський у своєму рефераті: Морські порти, як знаряддя господарської політики висказав думку, що треба знищити всякі перегороди, що відділюють Данціґ від Польщі, що на побережжі Ґдиня—Данціґ мусить повстати великий промисловий осередок і що Данціґ не може бути чужим тереном, вилученим з господарського організму Польщі. В польських портах, Данціґу і Ґдині, сказав він, твориться національне багатство Польщі і цих портів, як підстави велико-державного буття Польщі треба боронити всіми силами, якими Польща розпоряджає.

ГОСПОДАРСЬКИЙ БОЙКОТ ПОЛЯКІВ І НІМЦІВ.

Великого гамору в польській господарській пресі („Тиґоднік Гандльови", „Купец Польскі" і ін.) наробила ювілейна **одноднівка** ф-ми Генкель і С-ка, яка має в Польщі фабрику хемічних порошків „Персіль", акц. спілку у Бидгощі. У згаданій одноднівці є стаття п. н. **„Схід — край німецького призначення",** де є багато образливих висловів. Автор пише про „польську фурію", про „польську хапчивість, заявляє, що як чехи так і поляки „незаслужено добули держави, які не мають війної пропорції до їх історичного дорібку і простору, ними заселеного. Дальше автор нарікає на втрату шпихліра Німеччини — Познанщини і ілюструє свої виводи знимкою памяткового каменя в Піли, недалеко польської границі, де виписані назви міст з Познанщини і Поморя та заклик: Ніколи не забудь німче того, що забрала сліпа ненависть! Чекай на годину, яка змиє ганьбу окривавленої границі".

Польські господарські часописи взивають з цього приводу до бойкоту виробів фірми Генкель (Персіль, Ата. Сіль, Імі і Генко).

Зновуж — як подає „Ґазета Поморська" — в Данціґу широко кольпортують летючки, які взивають до бойкоту польських купців. „Дойтше Рундшав" з Бидгоща дивується, що саме щоденник „Ґазета Поморска", який заслужився в бойкотовій акції проти німців має сміливість дивуватись данціґським летючкам.

ЦЬОГОРІЧНІ ПОЗНАНСЬКІ ТОРГИ ПІД ЗНАКОМ НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКОГО КОНФЛІКТУ.

7. ц. м. закінчились Торги в Познані. Як подає німецька преса з західньої Польщі — цьогорічні Торги стояли далеко поза минулорічними, що були віддзеркаленням живого товарового обміну Польщі з Німеччиною рік тому. Настрої при купні-продажу були цим разом дуже стримані. Бракувало інтересент і покупець. Тільки в нечисленних випадках споминися оптимізм виставців і то там, де рішено дотично пізніших ретенцій достави і платности було можливе для обох контрагентів. Покищо нема ще підсумку оборотів, але **навіть кількість відвідувачів була цього року слабша.**

ТРЕБА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ ХАРЧАМИ НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

„Польска Збройна" вважає доцільним, щоб кожна родина засобилась харчами на якийсь час. Рівночасне подає виказ запасів, обчислених на 2 тижні для родини зложеної з 5 осіб. Ось він: 5 кг. пшеничної муки, 3—5 кг. житньої або разової, 1 кг. грезаної муки, пів кг. картоплиної муки, 1 кг. макарону, 1 кг. крах. круп, пів до 1 кг. вівсяних круп, 1 кг. гороху, 1 кг. фасолі, 5 кг. цукру криштал, 1 кг. у кістках, 1 кг. волоських оріхів, пів до 1 кг. чоколяди, 1 кг. соли, чверть кг. сушеної волоської капусти, 1 кг. сушеної городовини, 1 кг. сушених овочів, чверть кг. тертої булки, 10 кісток Кнорра, 4 консерви з помідорів, цибуля, чісник, приправи, маєранок, перець, паприка, кістки Маджі, пів кг. вудженого бочка, пів кг. соленого сала, пів кг сухої ковбаси, 20 яєць, 1 кг. пушка оливи, 1 кг. смальцю, 1 кг. масла залитого соленою водою, 2—4 пушки конденсованого або спорошкованого молока, 1 кг сухарів, зелений сирок, 1 кг. збіжевої кави, 10 дкг. чаю, 10 дкг. борівчаних листків, 5 дкг. мятових листків, пів кг. меду, 1 кг. мармелади, журавлиний екстракт, 10 цитрин, консерви в бляшаних пушках: рибні, мясні, городові, овочі законсервовані дома, порошки до тіста, якби забракло дріжджів. Цей запас треба постійно вживати і доповнювати.

А тепер наші господині нехай сконтролюють, чи це для них придатне, чи не треба цього виказу змінити. Зрештою у вчорашньому числі на „Жін. Сторінці" мали наші читачки окрему статтю п. з. „Робім запаси харчів."

З нашої кооперації.

ЗЇЗД УПРАВ І ЛІКАРІВ КООПЕРАТИВ ЗДОРОВЛЯ.

Ревізійний Союз Українських Кооператив скликує на день 21. п. м. Зїзд Управ і лікарів Кооператив Здоровля. Зїзд відбудеться у Львові в домівці Р. С. У. К. Початок нарад в год. 11 передполуднем. Після відкриття зїзду наради будуть відбуватися у двох секціях: організаційно-фінансовій і секції лікарів. На секції організаційно-фінансовій виголосить реферат ревізор Р. С. У. К. д-р З. Петрів на тему: „Організаційно-фінансові недомагання Кооператив Здоровля", на секції лікарів реферат про стан Кооператив Здоровля на підставі звідомлень виголосить д-р О. Філис. Окрім того звіти з місць здадуть лікарі Кооператив Здоровля у Ременові, Боднарові і Цеблові. На спільному засіданні, яким закінчиться зїзд, виголосить реферат п-ні д-р О. Степанів п. н. „Кооператива Здоровля працює для своїх членів" і приймуть ухвалені резолюції, висвигнені поодинокими секціями.

НОВА СТАНИЦЯ КООПЕРАТИВНОГО ПРОМИСЛУ.

З початком жовтня м. р. почала працю фабрика смарів, а саме шміру і вазеліни, яку заложив Союз Українських Кооператив у Дрогобичі. До кінця року випродуковано 11.655 кг. зеленого шміру і 198 кг. вазеліни, а в перших трьох місяцях 1939 р. — 84.618 кг. шміру і 173 кг. вазеліни. Продукт фабрики показався одним з найкращих того роду артикулів на нашім ринку. Фабрика має тепер інженіра-хеміка і 5—6 робітників. Досі відборцями фабрики є лише невелика кількість Союзів, бо фабрика не може ще покрити цілого запотребовання української кооперації, однак Союз має вже в плянї розбудувати підприємство та збільшити продукцію так, щоб стати одиноким доставцем згаданих артикулів на український ринок А підчислення виказують, що тільки через наші Союзи переходить більше як 100 вагонів шміру річно. Окрім того фабрика має намір поширити свою продукцію на інші споріднені вироби.

ВИСЛІД КОНКУРСУ Г. К. Ч. НА СТАТТІ.

Як ми у свойм часі повідомляли, Редакція Г. К. Ч. оголосила конкурс за статті на тему „Кооперативна поміч для домашнього господарства селянки". На конкурс наспіло 15 статтей, з того 13 з Галичини, 1 з Волині і одна з Підляшшя. Авторами статтей є 3 жінки і 12 мужчин.

Автори статтей видвигнули чимало цікавих проектів кооперативної помочі селянкам, при чому усі підчеркують незвичайно непригідні умовини праці і тяжкий характер праці селянки в домашньому господарстві. З видвигнених проектів, поза тими способами, над якими кооперація вже працює, слід підчеркнути такі: кооперація повинна змагати до якнайскоршого переведення комасації піль; повести пропагандивну акцію за тим, щоб мужчини по селах більше шанували жіночу працю, притім і помагали жінкам у їх тяжкій праці; культурно-освітна і фахово-господарська праця серед жінок; захоронки для дітей при Кооперативах Здоровля; опіка над здоровлям жінки; закладання по селах кооперативних пекарень; кооперативні пральні, або машини для облекшення прання; для вжитку членів кооператив; машини до обрібки льону і конопель для вжитку членів; кооперативні механічні прядільні і тальні; господарські машини для домашнього господарства (шатківниці, сушарки і т. п.); кухонне начиння і знаряди на більші свята до вживання в кооперативи і багато інших.

Жюрі признало три грошеві нагороди за найліпші статті, а саме О. Гринишеві з Зубрці, І. Дозобінській зі Львова і О. Юрковському в Мшолові.

В. Л.

Опечатали склади й маґазини у Львові.

В середу городський староста д-р Клімовецький, при участи начальника VI. Відділу Міської Управи п. Демчинського, інжинірів технічного відділу і представників поліції перелюстрував деякі доми і товарові склади у Львові. У висліді тієї перлюстрації комісія поставила Міській Управі внесок замкнути: склад фарб Дізендорфа при вул. Соняшній 5 і склад муки Ґоліґера при вул. Соняшній. У реальности Бельцера при вул. Соняшній 35 стверджено будівельні недостачі. Перлюстровано теж кілька камениць при вул. Сикстуській.

Комісія перевірила також стан антенових робіт та ствердила у третій дільниці значний поступ під тим оглядом.

„Суд" у масках над проф. Бартелем.

В четвер у передполудневих годинах ті, що проходили вулицею Сапєги, були свідками незвичайної сцени, що розігралася на подвірі політехніки, між квітником і входом до будинку. В кількох рядах станули там студенти і створили живий мур. В одному моменті зявилося кількох студентів у масках на обличчях і з бальониками в руках. Вони стали відчитувати якийсь рукопис. Після відчитання й оплесків зібраних студентів випущено вгору кілька зчіплених бальоників, до яких була прочіплена мала лялька.

Ціла та демонстрація — це був „суд" над професором Бартелем.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Понеділок, 13. травня 1889.

ЙДЕ НЕ ПРО ЧИСЛО, АЛЕ І ПРО ЯКІСТЬ.

У звязку з розписаними виборами до галицького сойму та у звязку з передвиборчою акцією читаємо у передовій статі між іншим:

„Бо не йде про саме число руських послів у соймі, але і про якість тих послів. Хочби ми здобули і 46 заступників, але як між ними не буде людей здібних, з ініціятивою і розуміється таких, на яких у кожній справі й у кожній хвилині безумовно можна рахувати, то з такої репрезентації не було б нам ніякого хісна. Краще, без порівняння краще, мати хочби меншу репрезентацію, але добру, ніж велику і слабу. Краще мати 3-ох добрих послів ніж 30 якихнебудь.

„МАЛА СОЦІЯЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ".

Німеччина має у себе малу соціяльну революцію. У вестфальських копальнях вугля настав великий страйк робітників і прибрав в останніх днях вже такі великі розміри„ що число страйкарів доходить вже до 100.000 людей. Страйк вибух спершу в копальнях у Ґельзенкірхен, де 10.000 робітнників припинило працю. Страйкарі дістають допомогу від закордонних робітників, головно з Бельгії й Англії. Робітники повивішували на своїх домах червоні прапори і ходять вулицями великими масами і носять попереду червоний прапор. Через недостачу вугля мусіло дуже багато фабрик припинити роботу, між іншими також велика фабрика гармат Круппа в Есен. На місце страйку вислано військо, внаслідок чого у багатьох місцях прийшло до кровавої бійки між військом і робітниками.

ПАПА — МИРОВИЙ СУДДЯ.

РИМ, 13. травня. На конґресії комітетів Ліґи мира ухвалили, щоб папу попросити на мирового суддю тоді, як він помириться з Італією.

НІМЕЧЧИНА — ТУРЕЧЧИНА.

Константинополь, 13. травня. Турецька депутація повезла до Берліна власноручне письмо султана до цісаря, в якому він дякує цісареві за підтримку турецької політики на Сході і запрошує цісаря в гостину до Константинополя.

НОВИНКИ

13 ТРАВЕНЬ — СУБОТА

От. ст. 30. квітня 1939
† Якова, ап.
Лат. Серватія.
Сонце: схід — 3.41, захід — 19.00.
Місяць: схід — 1.36, захід — 13.27

Завтра: 14. травня. Неділя.
От. ст. 1. травня 1939.
5. Неділя. Про сліпородженого. Єремії.
Лат. 5. Нед. по Вел. Боніфатія.
Сонце: схід — 3.40, захід — 19.01.
Місяць: схід — 1.59, захід — 14.31.

——o——

— **Українська Порадня Матерей** при вул. Ходоровського 15, подає до відома, що щіплення проти віспи відбуватиметься від дня 15. V. щодня крім неділь і гр.-кат. свят від год. 10—11. 1—2

— **Товариство допомоги вдовам і сиротам по священниках „Доля"** повідомляє, що свячене, яке не відбулося з незалежних від нього причин в дні 7. V. 1939 р. відбудеться дня 13. (субота) травня 1939 р. в год. 7. вечором у жовтій салі Народнього Дому при вул. Рутовського 22. — **Управа.** 1—2

— **Гарне футро кримське** — це золото. Набудете його у нас, тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 1430 а —?

— **Вечір пісні і танку** у виконанні ВП. Одарки Нижанківської, Оксани Николишин і Юрія Сінгалевича відбудеться в домівці Т-ва „Молода Громада" в суботу 13. ц. м. Початок в год. 8-ій вечір. Вступ для членів і учасників клюбу.

— **Прогулька до печер у Страдчі.** Львівська філія Т-ва „Плай" уладжує в неділю 14. травня ц. р. прогульку до печер у Страдчі коло Янова. Збірка при поїзді, що відходить в год. 7.50 (Львів—Яворів). Ціна зал. білету к. 1 зол. Поворот пішки, можна також залізницею. В тім самім дні відбудеться також наколесницька прогулька Т-ва „Плай" на трасі: Львів—Страдче—Янів—Добростани—Городок—Львів. Збірка в год. 7. на Янівській рогачці. Участь тільки для членів. Зголошення в члени принимають в домівці Т-ва „Плай" Чарнецького 26, в суботу, в год. 19—20.

— **Комітет допомоги українським емігрантам у Братиславі.** У столиці словацької держави засновано цими днями Комітет допомоги українським емігрантам. У склад того комітету ввійшли: Д-р Іван Долинський, нотар, як голова, Евген Тисовський, суд. радник д-р Михайло Новаківський, адвокат і б. посол, Іван Трухлий, управитель торг. академії, Емануїл Смереканський дир. школи, д-р Василь Одинський, адв. конц., д-р Андрій Рудий ,адвокат д-р Володимир Пик адв. конц., Валеріян Горбачевський, проф., д-р Осип Дудикевич, адвокат та Іван Перевузник, б. посол до сойму Карпатської України.

— **Загальні Збори Н. Лічниці.** Пригадуємо П. Т. членам, що Збори відбудуться в суботу дня 13. ц. м. в год. 6. ввечір у домівці Товариства вул. Петра Скарги ч. 4. В год. 8-ій зранку відправиться в каплиці шпиталю Богослуження за померлих Членів Товариства.

— **Спільне свячене** уладжує Виділ читальні „Просвіти" на Сигнівці при співучасти всіх місцевих товариств у неділю 14. ц. м. в год. 5-ій пополудні у читальняній домівці при вул. Леопольського ч. 15. Доїзд на Сигнівку трамваями ч. 7. і 8 та міським автобусом.

— **Підмога для родин вояків, які відбувають активну службу.** На основі закону з 30. березня 1939 р. про підмогу родинам осіб, які відбувають активну військову службу (Д. З. ч. 29 поз. 196) міністр внутрішніх справ у порозумінні з міністрами: закордонних справ, військових справ, скарбу і суспільної опіки устійнив розпорядком з 13. квітня ц. р. висоту підмог осьтак. В оселях і містах до 5.000 осіб денна підмога сягає: для одної особи — 60 сот., для двох осіб — 70 сот., для трьох і більше осіб — 80 сот.: в оселях і містах від 5.000 до 25.000 мешканців денна підмога сягає, для одної особи — 70 сот., для двох осіб 85 сот., для трьох і більше осіб — 1.00 зол.; у місцевостях понад 25.000 мешканців денна підмога сягає: для одної особи — 90 сот., для двох осіб — 1.10 зол., для трьох і більше осіб — 1.30 зол.

— **Вийшли на волю.** З арешту у Стрию вийшли на волю по 6-місячнім побуті у слідстві: М. Ратушний, Р. Карпинець, Т. Бігун, І. Чапельський і Б. Даниловичч.

— **За намаганий перехід на Карпатську Україну.** Окружний суд у Коломиї засудив за намаганий перехід на Карпатську Україну: І. Мартиновича, студ. на 2 роки вязниці, В. Мартиновича — 1 р., М. Мартиновича — 8 міс., І. Сумарука — 10 місяців, Д. Крижанівського — 10 міс. М. Захарука — 7 міс., М. Терлецького 10 міс. Т. Сенчишина — 7 міс. Л. Ключука — 1 рік.

— **Львівська хроніка.** В середу 10. ц. м. вечором трьох невідомих грабіжників напало на Софію Мешківну власничку мясарні при вул. Замарстинівській ч. 32, як вона входила до брами дому при вул. Корінній ч. 3, де мешкає. Грабіжники обезвладнили її і забрали Мешківній торбину з 2.500 зол., ріжними дрібничками і документом тотожности. Поліція шукає за грабіжниками. — Яків Пахолок повідомив поліцію, що 9. ц. м. вийшов його син, 12-літній Адам до школи і дотепер не вернувся до хати. — При вул. Гетьманській зударилися два самоходи. — Поліція арештувала В. Войтинського, М. Зарембу і С. Целінську під замітом крадіжи гардероби на шкоду Ст. Буха, К. Шиманського і М. Любого в Кольонії Кривчицькій, вартости 500 зол.

— **Краєва хроніка.** В Костельниках згоріли господарські будинки Івана Гірняка та його сусідів: Івана Слупського й Анни Онищак, вартости 1.500 зол. Здогадуються, що причиною пожежі був підпал. — У селі Чуква пов. Самбір згоріло 10 моргів громадського лісу, вартости 3.000 зол. Причина пожежі невідома. — У Стаях пов. Рава Руська напали невідомі грабіжники на Михайла Жарського, який їхав фірою, і почали його душити. Грабіжники забрали йому 3 пачки мила, вартости 50 зол. і втікли.

— **Труп умово недужої на залізничому шляху.** На залізничому шляху між Тарновськими Горами і Шлеським Наклом знайшли змасаковане тіло умово недужої Владислави Кубіцької. Влада веде слідство чи це було самогубство чи нещасливей випадок.

— **Отроївся грибами.** До шпиталю св. Якова у Вильні перевезли 13-літн. Миколу Тарбева зі села Нове Пукле, який затроївся грибами Тарбев помер у шпиталі.

— **Застрілив наречену.** Мешканець села Світеле, свенцянського повіту, 29-літній Валеріян Лекаревич застрілив з кріса свою наречену 21-літню Вікторію Бураківну. Опісля Лекаревич сам важко зранився. Його відвезли до шпиталю у Свенцянах. Причина вбивства і намаганого самогуства не відома.

— **Страшна смерть.** Перед кількома місцями скажений пес у Подзамчі, кемпінського повіту, покусав 29-літнього Куляка. Покусаний не сподівався, що пес є скажений і не звертався до лікарів. На днях виступили в нього прояви скаженини і щойно тоді відвезли його до клініки в Познані, де Куляк помер по страшних муках.

— **За девізові провини.** Окружний суд у Лодзі засудив по кількаденній розправі за девізові провини трьох лодзьких купців; 66-літнього А. Козловського, 66-літнього Лейбу Ізбіцького і 32-літнього Мойсея Тенервульцля. Суд засудив кожного з них по 300 зол. зі заміною по 15 днів арешту.

— **Вибух парового кітла.** У Каршніцах під Здунською Волею дійшло до вибуху парового кітла у фірмі інж. Лявранського, який переводить будову мешкальних бльоків. Підчас катастрофи було двох робітників ранених, а 3 кількох згинули. Влада веде слідство, хто відповідає за нещасливий випадок.

— **3 місяці вязниці за зневагу прапору.** На терені вільного міста Данціґа поліція арештувала на днях поляка Заборовського зі Щепова під закидом зневаги націонал-соціялістичного прапору. Заборовського засудили у приспішеному ході на 3 місяці вязниці.

— **Забезпечують вежу фльорентійської катедри.** Прегарна вежа фльорентійської катедри, що її збудував славний італійський будівничий і різьбар Пилип Брунелєчі (1377—1446) викликує велику трівогу з огляду на зміни, до яких дійшло під впливом часу. Найновіші досліди у звязку з відновленням катедри виявили, що вежа є дуже вразлива на зміни температури й обем її зміняється залежно від пори року. Спершу міркували забезпечити вежу сталевим перстенем, але тепер висунули інший проект. Згадана вежа складається в дійсности з двох веж: масивнішої і міцнішої та елястичнішої, лекшої. Архітект вежі передбачив мабуть нинішні клопоти, бо між обома вежами находиться ізоляційна верства повітря. Одначе ця верства не є якслід забезпечена і тому вільний простір між обома вежами задумують виповнити кращою ізоляційною масою, а саме т. зв. „шкляною вовною".

— **Дві катастрофальні пожежі.** У Сантіяґо де Чіле, столиці Чіле, вибухла пожежа у збірниках бензини т-ва „Вестіндіяна Ойль". Підчас пожежі 15 осіб було ранених, між ними 7 дуже важко. Матеріяльні втрати сягають ... міліонів пезів. — У північній Швеції згоріли в Кітруні залізничі магазини. Причина пожежі невідома. Матеріяльні втрати сягають 300.000 корон.

— Ватикан не буде будувати сховів. Англійська преса повідомляла на днях, що у Ватикані підготовляють схови на випадок летунських нападів на Рим. Ці вістки заперечили рішуче ватиканські кола. Ватикан і терен ватиканської держави пристосувався до постанов у справі протилетунської оборони, але спеціяльних сховів не буде будувати. Велитенських скарбів мистецтва Ватикану не вдалось би примістити у сховах. До того папа Пій XII. не хоче, щоб будували схови для його особистої безпеки, таксамо, як не хотів на це згодитися папа Пій XI. Крім того папа переконаний, що така дорогоцінна памятка христіянства як базиліка св. Петра є достаточною гарантією, що ні катедра ні Ватикан не стануть предметом летунських налетів.

— 97.000 жидів „купило" громадянство від 1918. р. У Чехії переводять тепер провірку громадянства всіх тих чехословацьких громадян, які придбали громадянство від 1918. р. Стверджено, що число таких громадян доходить до 157.000 осіб. Між ними є майже 97 тисяч жидів, які в останніх роках придбали громадянство б. Чехословаччини за оплатою деяких грошевих сум.

— Таємна смерть англійської аристократки. Велике враження викликала в англійських товариських колах трагічна смерть пані Лясель, братової гр. Гервуд, який одружився з єдиною донькою покійного вже англійського короля Юрія V., княжною Мері. Паню Лясель знайшли смертельно ранену в її сільській посілости Летенворд у графстві Лестер зі стрільбою в руці. Її перевезли негайно до палати, де вона померла. Покійна була братанкою великого державного мужа, б. премієра льорда Бальфура і внучкою князя Ерджіль. Причини самогубства невідомі.

— І Стамбул має сензацію. В однім зі шпиталів у Стамбулі хірурги перевели на днях операцію у студентки „Еміни", яка стала тепер громадянином турецької республіки. Молодий „студент" заявив, що почувається по операції дуже добре і висловив лікарям щиру подяку за привернення йому відповідного полу.

— Контрреволюційні... гуси. Дня 1. травня вилетіла з одного з підміських летовищ ескадра літаків, щоб узяти участь у першотравневій дефіляді у Москві. На висоті 500—800 метрів ескадра стрінулася зі стадом диких гусей. Перестрашені гуси розлетілися на всі боки. Одна гуска пробила целюльоїдову шибу в кабіні команданта Кузьмичева і вдарила його в лице так сильно, що летун зімлів і літак почав швидко падати в долину. В останній хвилині Кузьмичев прийшов до себе і надлюдськими зусиллями вдалося йому привернути рівновагу літака та щасливо осісти на летовищі.

— Два смертні присуди за державну зраду. Народній трибунал засудив двох німецьких робітників на кару смерти за державну зраду. Акт обвинувачення закидав обом підсудним діяльність на користь шпигунського бюра одної зі сусідніх держав.

— Найнещасливіший день. Згідно зі статистичними даними про нещасливі випадки у Франції в останнім півроці найнещасливішим днем у Франції є неділя. Того дня трапляється пересічно 751 випадків, з того 70 смертельних. Субота видніє на другому місці з числом 620 нещасливих випадків, опісля йде понеділок з числом 600 випадків. Найбільше нещасливих випадків трапляється у вечірних годинах між 18—19 (489), найменше в раніших годинах 4—5 (10). На тиждень припадає пересічно 300 смертних випадків і 3.843 нещасливих випадків, що кінчаться зраненням нещасливих осіб.

— Сміливий грабіжницький напад. На інкасента кредитового товариства в Антверпії, який виходив з Національного Банку напав бандит і забрав йому течку з грішми 775.000 франків. На грабіжника ждав його спільник у самоході й оба втікли. Прохожі, як бачили напад, не могли перешкодити, бо напад виконано дуже швидко.

— Велика пожежа військових магазинів. Як „Діло" вже вчора повідомляло, пожежа знищила магазини з военним матеріялом у Чівел під Нотінгтем в Англії. Військова влада і поліція ведуть слідство у справі цієї пожежі. Магазини горіли цілу ніч і щойно на другий день рано вдалося пожежним сторожам з трьох сусідних міст вгасити пожежу. В магазинах згоріло між іншим 200 вантажних військових самоходів. Також вибухли танки з бензиною. Крім самоходів згоріли склади одягу. Заграва пожежі стягнула масу населення з околиці. Тому поліція замкнула місце пожежі сильним кордоном. Здогадуються, що пожежу спричинили члени ірландської терористичної організації або агенти чужої держави.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Про трудове перевиховання.

Досі — ми народ мирний, за плугом ідемо та й мугикаємо традицію. І хто нам що вдіє? Татари натовкли нас, натовкли, та й пішли до чорта, але ми осталися! Печеніги, хозари, половці, москалі і ще інші й інші — всі били, но... і... але ми тверді й незломні! Бо ми завжди казали, що ми „не в тімя биті" (хіба випадково!). Нашим шляхом — це скиба. І ніхто нас з неї не заманить тільки біда — степів не стало. Але стоп! Є рада: — ми започаткували зовсім нову еру в нашім господарськім житті. Упромисловлення країни, фабричні димарі, ліси коминів — хібаж не хвилююче!

Це зовсім інші перспективи... От як там у Центральній — турбіни, трактори гудуть, а Дніпрельстан, як день так ніч електрику точить, мов воду; бо люди з голоду курячу сліпоту дістали то треба їм добре світити! А ще кому темно — то прикладом по лепетині клятого куркуля, аж йому свічки золотих в очах засвітяться. А моторніші (від „моторизовані") села то світять знову чекістам, як деякий віддалиться — вибачте — на сторону; а потім то вже так ясно й тепло, бо й село горить — як справді в раю... От і цивілізація! Не то, що в нас... — ідеш на периферії на ощадностеву анкету в діравих мештах, то кожний камінчик намацаєш до чорта!

Тільки одна заввага щодо упромисловлення. Ми шляхотна раса, мельодійно співуча з вигострени́м (не язиком, бо я про музику), слухом. А тепер прошу взяти під увагу, як трагічно на наше горло, на наш слух, на наші легені впливатиме дим, порох, пил, рев, свист і гуркотіння. О про це останнє я добре знаю, бо нераз голодний як вовк!... І тому я вже дещо перевихований в індустріялізації. Тому організую дрібну ощадність, ходжу на анкети і т. д. От, минулої суботи зібрав я вперше у своїй ощадностевій збірниці золотих 8.50, приношу до банку — де тут їх вложити? Дивлюся: „Фінансова порадня!" Ага, певно тут порадять, де ті гроші дати; чейже то також якийсь „фінанс".

Я бух у ті двері! На машині цокає якась шатиночка — ну... фінансова порадня досить симпатична. Я до неї, а вона до мене — тиць на другі двері. Входжу туди. За бюрком авторитетно сидить справжня фінансова порадня. Просить гречно сідати, я повинуюсь, він відкашельнув, я теж відкашельнув; а потім він започатковує дискусію на тему господарки грішми, упромисловлення країни і т. д. Я його гарячо піддержую, погоджуюся, дещо „про форма" заквестіоновую, знову погоджуюся — значить, говоримо вищим стилем! Врешті доходимо до недискретного питання про дискретні справи.

— Ви розпоряджаєте, як можу знати... три, пять, чи більше тисячами, бо бачите такі то, а такі уділи, а такі то спілки...

Я мабуть його не зрозумів.

— Маю вже вісім і пів — кажу. Як на перший раз — то не зле. На другий раз напевно до десять дотягну.

Тепер він мене не розуміє.

— Що?! Ви хіба не до фінансової порадні!

— Та я збираю дрібну ощадність на Клепарові.

— Ах вибачте... В такому разі Ви зле спрямовані. Може будете ласкаві до ощадностевого ділу...

— Але я також хочу причинитися до упромисловлення! — заявляю.

Фінансова порадня хвилину подумала тай каже:

— Цеж один шлях: від дрібної ощадности до грубших капіталів, а ними вже можна розбудовувати промисл.

— От правильно! Не так я думав: від грубших капіталів до дрібних. Але це було в мене фамілійне, бо ще мій дідо небіжчик винаймав горальню. Подумайте! Вже тоді був господарсько перевихований! Горілка йшла, він сам її найбільше консумував, тай так сконсумував 5 моргів поля! А це тому, бо йшов від грубших капіталів до дрібних, а я тепер буду йти навпаки: від дрібної ощадности до грубої. Такої, як уділ у промисловім підприємстві. Що зробити! Тепер такі часи, що чоловік мусить зривати з традицією! Ісо.

— Зміняють імена жидів. Литовська преса пише, що німецький консулят у Ковні при реєстрації еміґрантів з Мемеля вписує до паспортів жидам-мужчинам, які мають нежидівські імена — імя „Ізраїль", жидівкам — імя „Сара". Число еміґрантів з Мемеля в Литві обчисляють на 10.000 осіб, з того 1.500 жидів.

— За саботаж. Дня 8. ц. м. почався перед військовим судом у Мінську процес проти військового техніка Трестова за саботажну діяльність. Трестов був керманичем летунських варстатів мінської бази. Акт обвинувачення каже, що Трестов не переводив ремонту літаків, що вимагали направи. Тому в летунських формаціях білорусько військової округи траплялися масові катастрофи. Вкінці підсудному закидає акт обвинувачення діяльність на користь сусідньої держави. Підсудному грозить кара смерти.

—o—

З концертової са[ли]

Тріо Левицьких.

7-го травня відбувся **камерний вечір** у малій салі Лисенка, в якому виконавцями були Галя Левицька-Крушельницька (фортепіян), Стефа Левицька (скрипка) і Марія Левицька-Юзвак (віольончеля). Хоч усі три партнерки виявили в інтерпретації виконуваних творів високу музикальність та інтелігенцію, проте ввесь час відчувалося виразно, що головним мотором і провідником ансамблю під кожним оглядом була Галя Левицька, відома наша піяністка. Всеж, не зважаючи на цю незрівноваженість, тріо Левицьких треба привітати як цінну і дуже потрібну появу в українському музичному житті, що своїм виступом дало і, сподіваємося, ще нераз дасть нам змогу послухати в доброму виконанні твори своєї рідної і світової камерної літератури.

На цьому вечорі виконано Брамса тріо Г-дур, оп. 8, Рамо тріо А-дур і відоме своїм багатством виразових засобів та змістом тріо Нестора Нижанківського е-моль. З. Л.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

З к на.

КІНО ЕВРОПА „ПАННА ЕВА".

Це одна з найдотепніших і найвеселіших американських комедій за останні довгі місяці. Вона починається наскрізь комедійною ситуацією, як молода американка приїжджає у поїзді до Парижа у вечірній гарній сукні, в єдиному цінному предметі, який залишився їй, коли програла всі свої гроші в Монте Карльо. Надворі страшенна злива. Не маючи навіть на фіякра, вона по довгих ваганнях, приймає послуги шофера, який обвозить її по місті, зупиняючися перед ріжними театриками і кабаретами, де вона гадає знайти працю. Нічого не знаємо про її драматичний талант, але голосу вона не має, її скрізь викидають. Віддана напоталу шофера, коли він пропонує їй нічліг у себе, вона в останній хвилині втікає до перших відчинених воріт і від цієї хвилини починається неймовірна історія її успіху. Вона стає гостем міліонерів, де беруть її за зовсім іншу особу, вона робить знайомість із промисловцем-міліонером, який пропонує їй зовсім безкорисну і невинну ролю на короткий час в його домі і кожна нова сцена, в якій вона виступає, як жінка мадярського барона, дає привід до щораз то більше ускладнених ситуацій. Уся фільма не має ніодної зайвої сцени і до останньої хвилини виведена, як найкраще збудована комедія. В головних ролях: Кльодет Кольбер, Дон Амече, Ляйонель Беримор, Мері Астор і Франціс Ледерер.

—o—

[Н]ові книж[к]и й жур[нали]

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ. Орган Українського Технічного Товариства. Львів, квітень 1939. Ч. 4. Рік XV. Стор. 57—72. — Зміст: Михайло Тимошек: Географічні методи в геольогії. — О. Маковійчук: Фосфорити України (УСРР). — С. Ч.: Український домашній промисл. — Технічно-господарський огляд.

ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ. Записки присвячені дослідам історії, культури й побуту бойківського племени. Рік IX. Ч. 11. Самбір. Зміст: Д-р Данило Стахура (посмертна згадка). — Від Редакції. — Д-р Іван Максимчук: Деякі інституції звичаєвого права у Старосамбірщині: 1) Позичка на заставу. 2) Позичка на відсоток. 3) Купно-продажа. 4) „Віддавка", „Віддачка". 5) Передшлюбні умови. 6) Запис, що заповіли. — Хроніка. — Рецензії. — о. Юрій Кміт: Словник бойківського говору

ТЕАТРИ.

Великий Театр.
Пятниця 12. 5. вистави нема.
Субота 13. 5. год. 8. „Субретка" — прем.
Неділя 14. 5. год. 12. „Ягенка і Ягна", вистава для дітей. — год. 8. „Субретка".
Понеділок 15. 5. год. 6. „Оборона Квантину".

Театр Рівноправностей.
Від пятниці 12. 5. до понеділка 15. 5. театр нечинний.

Український хор Дмитра Котка. 16. V. Львів. Саля кінотеатру „Атлантик". Початок в год. 8.15 веч. Білети вже можна набути в „Народній Торговлі", Ринок 36.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
ТУСТАНОВИЧІ:
12. V. Пісня Бескиду.
13. V. Гетьман Полуботок.
14. V. Невольник.
15. V. За молдавський престіл.
БОРИСЛАВ:
16. V. Дай серцю волю.
17. V. Пісня Бескиду.
МРАЗНИЦЯ:
18. V. Мати Наймичка.
19. V. Гетьман Полуботок.
СХІДНИЦЯ:
20. V. Дай серцю волю.
21. V. Невольник.
22. V. Мати Наймичка.
23. V. Пісня Бескиду.

Український Театр ім. Котляревського
РАДЕХІВ:
12. 5. Царица Грузії.
14. 5. Зоря над Почаєвом.

КІНА.

АМПІР: „Юрба шаліє" (Роберт Тайльор).
АПОЛЬО: „Шарлатан" (Борис Карлоф).
АТЛЯНТИК: „Невидна суперниця".
БАЯКА: „Наступ на світанку", „Пан з Відня".
БАЛТИК: „Острів засуджених", „Блакитна залога".
ВАНДА: „Павел і Гавел" та „Дівчина шукає любови".
ГРАЖИНА: „Долина гігантів".
ЕВРОПА: „Панна Ева".
КАСИНО: „Коханий" в гол. ролі Чарльз Боєр і Ірина Дан.
КОПЕРНИК: „Панни на відданні" (Діна Дарбін) і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Веселий чура", „Життєві переживання прокуратора".
МЕТРО: „З любови: недостаточно" і „Замок таємниць".
МІРАЖ: „Люди за мрякою".
МУЗА: „Бравура".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Шишко й Топька).
ПАКС: „Лише ти" (Славек Петрович).
ПАТРІЯ: „8 панів із Оксфорду" („Моя кавалерка").
РАЙ: „Границя".
РІЯЛЬТО: „Вони дві та мужчина".
РОКСІ: „Тінь Шангаю" та додатки.
СВІТ: „Жінки над пропастю" і „Малий моряк".
СВЯТОВИД: „Рік 1914", „Весела" Дівчина.
СТИЛЕВЕ: „Вередове життя" та ревія.
ТОН: „Чорний опир", „Весела чвірка".
УТІХА: „Щаслива 13-ка" та ревія.
ХИМЕРА: „Студент із Праги".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Серед Індіян Південної Америки".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ПЯТНИЦЯ, 12. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 із Вилейщини, словно-муз. авд. у вик. орх. і міш. хору, 8.00 Для шкіл: Роковини, 8.10 Година господині: Життя великих людей, популярна музика в пл., Лицарська рапсодія у вик. рецитаторів і хорів, 9.55 У 4-ті роковини смерти Й. Пілсудського, 11.00 Для шкіл: Як маршал Пілсудський вів Польщу до величі, 11.25 Шопенові твори у виконанні В. Малцужинського, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 15.00 Для молоді, 15.20 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Господарські вістки, 16.20 Концерт солістів: мецосопран, скр., форт., 17.05 Поляки та чужинці про Пілсудського, 17.25 Квартетові мініятури, 18.00 Авд.: Крипта під вежею Срібних Дзвонів, 18.20 Концерт симф. орх., 19.00 Промова ген. Сосновського, 19.15 Концерт, органи, віол., арфа, 19.50 Звуковий репортаж, 20.10 Веч. денник, 20.20 Ост. вербі, 20.40 У годину смерти, 21.00 Я. Козловський: „Реквієм" у вик. симф. орх., сопран, тенор, мецосопран, баритон, 22.00 Поетична авдиція, 22.25 Музика в пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

СУБОТА, 12. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика в пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Музика в пл., 11.30 Для новобранців, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Інформації, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для дітей: Про ведмежий танок, 15.30 Сальонова орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Авдиція, 16.38 Форт. твори, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, авд.; гутірка для молоді: Водні шляхи у Польщі, 19.15 Розр. концерт: орх., скрипка, пісні, саксофон, 19.45 Танки та пісні, орх., хор., 20.00 Природні та штучні рої, 20.20 Трансм. зі Швайцарії: Швайцарська народня музика, альт, тенор, гітара, хор, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт. програма на завтра, 21.00 Розр. концерт, орх., пісеньки, гітари, гумор, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

НЕДІЛЯ, 14. ТРАВНЯ 1939.

7.20 Орхестра, 8.00 Ранішній денник, 8.15 Для села: Хл. газетка, огляд ринків рільних продуктів, дута орх., 8.45 Поздоровл. Можливости побільшення вивозу масних виробів, музика в пл., 9.15 (після богослуження) репортаж із тиніецької гути, 11.00 Концерт хорів молоді, 11.45 Культура праці, 11.57 Сигнал, 12.03 Симф. поранок, 13.05 Черленські городи за українських князів, 13.15 Оркестра, пісеньки, саксофон: у перерві звук. репортаж із шкільного конгресу, 14.40 Трохи пісні трохи слова, відповіді на листи сільських дітей, 15.00 Наш тижневик, 16.30 Збірна спортова авд., 16.50 Легка музика з пл., 17.00 Дільдог Шешко і Тонька пл., 19.30 Програма на завтра, 19.35 Орхестра, сопран, бас, 20.10 Спортові вістки, 20.15 Збірні спортові вістки, політ. огляд, веч. денник, звук. тижневик, 21.15 Лотецький европейський концерт (трансм. з Риги): хор, симф. орх., сопран, 22.10 Танк. музика у вик. орх., 22.58 Ширкований комунікат, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ПЯТНИЦЯ, 12. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 18.00, 20.15 Розр. музика, БЕРОМІНСТЕР 19.00 Популярна музика шв. композиторів, БУДАПЕШТ 19.30 Опера, 22.25 Циг. музика, ВІДЕНЬ 18.00 Весела авд., 19.50 Українські вістки, 20.15 Вагнерівський концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. музика, 18.30 Форт. твори Бетовена, 19.15 Розр. мельодії, 21.00 Брамсів фестіваль, КЕНІҐСВЕРҐ 18.50 Пісні та форт. музика, КОПЕНГАҐЕН 21.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччінія, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.45 Два форт., 19.30 Мюзик-Гол, 20.15 Бетовенівський фестіваль, ПАРІ ПТТ 18.05 Скрипка, 20.30 Симф. концерт, ПРАГА 18.20 Легка музика, 19.30 „Тайна" оп. Сметани, РИМ 20.30 Розр. музика, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.35 „Богема" оп. Пуччінія, ШТРАСБУРҐ 21.00 Віденські вальси, ШТУТҐАРТ 20.15 „Цирульник із Багдаду" оп. Корнеліюса.

СУБОТА, 12. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 19.00 Військ. орх., хори, 20.15 Давні улюблені мельодії, БЕРОМІНСТЕР 19.00 Дзвони, 20.00 Нар. пісні, танки, 22.00 Танк. музика, БУДАПЕШТ 18.45 Нар. пісні, ВІДЕНЬ 17.30 Пісеньки, музика, 20.15 „Відень місто пісні" муз. авд., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Форт. дует і сол., 22.20 Форт., КЕЛЬН 19.30 Італ. популярні мельодії, ЛЯГТІ 21.00 Танк. музика, МІЛЯНО 20.35 Розр. музика, 21.00 Муз. комедія Ніно Рігентія, 22.00 Розр. музика, ПАРІ ПТТ 20.30 Симф. музика, 21.50 Хор, ПРАГА 20.00 Оперетові мельодії, 21.15 Розр. музика, вок. квартет, сол., 22.40 Легка музика, РАДІО ПАРІ 21.10 Кабарет, 22.05 Симф. музика, РИМ 20.35 Розр. програма, 21.00 „Меса да Реквієм" Вердія, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 19.30 Спів, 20.00 Скрипка, форт., 20.55, 21.45 Легка музика.

НЕДІЛЯ, 14. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 19.20 Веселі мельодії, 20.15 Веселий вечір, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ 19.00 Весела нар. авд., 20.15 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.30 Розр. музика, 18.00 Вес. сценки, 18.45 Фантастичне симфонія, Верлюсе, 20.15 „Дзвінок пустельника" ком. оп. Мелярта, 22.20 Концерт, ЛЯЙПЦІҐ 20.15 „Паґаніні" оп. Леґара, МІЛЯНО 22.25 Пісеньки, розр. музика, МІНХЕН 20.30 „Троянда городу кохання" оп. Пфіцнера", РАДІО ПАРІ 20.30 Симф. концерт, САРБРІКЕН 20.15 „Пімста лилика" оп. І. Штраўса, СТОКГОЛЬМ 19.50 „Блакитна рапсодія" оп. Ґершвіна.

Радіокутик.

ФРАНЦУЗЬКІ АВДИЦІЇ ДЛЯ МОЛОДІ.

Радіовисильня Пост-Парізієн висилає кожну пятницю авдицію призначену для молоді від 15-ти до 25-ти літ. Ці авдиції дуже живі, практичні та цікаві. Вони обіймають огляд фахової самопомочі, сигналізують можливости праці, дають відомости актуального характеру та врешті драматичні реконструкції історичних фактів, які слухачі мають ідентифікувати. Ці останні авдиції викликують велике заціхавлення слухачів, яких зацікавленість та знання в ділянці історії дозволяють здобути нагороду до 50, 30 та 20 фр.

РАДІО ТА КОРОЛІВСЬКА ВІЗИТА В АМЕРИЦІ.

Без огляду на сучасне політичне напруження, яке охопило майже цілий світ, всеж англійська королівська пара не відклала подорожі до Америки, що відбудеться при кінці травня. У звязку з тим канадійське радіофонічне т-во КБК перевело величезні приготування для святочних трансмісій у честь королівських гостей.

Біржа.

Львів, 11. травня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·50—90·52, Долари америк. 5·31·00—5·32·50, Долари канад. 5·26·50—5·29·00, Фльор. гол. 283·00—286·72, Франки франц. 14·6—14·10, Франки шв. 118·75—119·40, Фунти англ. 24·85—24·94, Гульд. данц. 99·75—100·25, Кор. данськ. 110·85—111·38, Корони норв. 124·65—125·27, Корони шведські 127·80—128·37, Ліри іт. 17·00—17·60, Марки фінляндські 10·70—11·00, Марки нім. срібні 86·50.

Акції.

Банк Польський 114·90, Цукор 37·00—36·50, Вугіль 36·25—35·00, Ліліпоп 88·00—87·50, Модзеїв 19·50—20·00, Островець 79·50—79·00, Старахович 55·50—55·75, Жирардів 63·50—63·00, Габербуш 67·50.

Папери.

4 і пів внутрішня 61·00, 3 інвестиційна 1 ем. 80·00, серія 00·00—00·00, 3 ем. 81·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 62·50, 5 колійова 00·00—62·00, 4 прем. дол. 00·00, 4 консолідаційна 62·50—61·00.
Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 11. травня 1939.

1 кг. масла десер. бльок без опак.	2.85
1 кг. масла бочк. з опак.	2.30
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	зол. 0.98

Тенденція на масло знижкова; на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКА.

У подяці по похороні бл. п. о. Льва Юрчинського в „Ділі" ч. 106. — з дня 11. травня п. р. пропущено у складі три прізвища, а саме висилови подяки о. дек. Хомі, о. дек. Болiновському і о. Ящишиновi, що на пьому місці справляємо. Адміністрація.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм одношпальтовий або його місце в руб. рації оголошень	зол. 0.35
1 мм однoшпальтовий в тексті і повніках	зол. 0.60
1 мм однoшпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80
Дрібні оголошення від слова: матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п.	зол. 0.10
шукання праці	зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.	
Остання сторінка 1/1	зол.
Остання сторінка 1/2	зол.
Остання сторінка 1/4	зол.
Остання сторінка 1/8	зол.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło". Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.